

ଶ୍ରୀ ସଦାଶିବ ପ୍ରକାଶ ବ୍ରହ୍ମଚାରୀ

1956

କାନ୍ଥାଆରୀ 20

ବନାମ

ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ

(ସଂଯୁକ୍ତ ଆବେଦନଗୁଡ଼ିକ ସହିତ)

[ଭିଜିଆନ୍ ବୋଷ୍ଟ, ଜଗନ୍ନାଥାଦାସ, ବି. ପି. ସିଂହା, ଜାଫର ଇମାମ ଏବଂ ଚନ୍ଦ୍ରଶେଖର ଆୟର,
ନ୍ୟାୟାଧୀଶବୃନ୍ଦ]

ଭାରତର ସମ୍ବିଧାନ, ଅନୁଚ୍ଛେଦ 19 (1) (f) — ଓଡ଼ିଶା ହିନ୍ଦୁ ଧାର୍ମିକ ଦେବୋତ୍ତର
ଅଧିନିୟମ, 1951 ଯାହା ଓଡ଼ିଶା ଅଧିନିୟମ XVIII/1954 ଦ୍ଵାରା ସଂଶୋଧିତ - ଧାରା 42 (1)
(b), 42 (7), 44 (2) ଏବଂ ଧାରା 79 (A) - ସମ୍ବିଧାନର କ୍ଷମତାତୀତ କି?

ଓଡ଼ିଶା ଅଧିନିୟମ XVIII/1953 ଦ୍ଵାରା ସଂଶୋଧିତ ଓଡ଼ିଶା ହିନ୍ଦୁ ଧାର୍ମିକ ଦେବୋତ୍ତର
ଅଧିନିୟମ, 1939 (ଓଡ଼ିଶା ଅଧିନିୟମ IV/1939) ର ଧାରା 38 ଏବଂ 39କୁ ସର୍ବୋଚ୍ଚ
ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ମହତ୍ତ୍ଵ ଶ୍ରୀ ଜଗନ୍ନାଥ ରାମାନୁଜ ଦାସ ବନାମ ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ([1954]
ଏସ୍.ସି.ଆର୍. 1046) ମାମଲାରେ ଅସାମ୍ବିଧାନିକ ଏବଂ ଅସିଦ୍ଧ ବୋଲି ଏହି ଆଧାରରେ ଘୋଷଣା
କରିଥିଲେ ଯେ କମିଶନର ଏବଂ ତାଙ୍କ ସହଯୋଗୀଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଏକ ଯୋଜନା ଗଠନ ପାଇଁ ଅନୁମତି
ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ଆଇନ ଏବଂ ନ୍ୟାୟିକ ହସ୍ତକ୍ଷେପ ଦ୍ଵାରା ସଂଶୋଧନର କୌଣସି ସୁଯୋଗ
ବିନା ଏପରି ନିର୍ଣ୍ଣୟକୁ ଚୁଡ଼ାନ୍ତ ଘୋଷଣା କରାଯାଇଥିବା ଆଇନ ମଠ ମୁଖ୍ୟଙ୍କ ମଠ ପ୍ରତି ଆଗ୍ରହ
ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଏକ ଅଯୌକ୍ତିକ ପ୍ରତିବନ୍ଧକ ଥିଲା, ଯାହା ସମ୍ବିଧାନର ଅନୁଚ୍ଛେଦ 19 (1) (f)ର ଅର୍ଥ
ମଧ୍ୟରେ ସମ୍ପତ୍ତି ଧାରଣ କରିବାର ଅଧିକାର ଅଟେ ।

ମହତ୍ତ୍ଵ ଶ୍ରୀ ଜଗନ୍ନାଥ ରାମାନୁଜ ଦାସ ବନାମ ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ, ([1954] ଏସ୍. ସି. ଆର୍.
1046) ମାମଲାରେ ସର୍ବୋଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦ୍ଵାରା 16 ମାର୍ଚ୍ଚ 1954ରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ରାୟ
ପରେ, ଓଡ଼ିଶା ବିଧାନମଣ୍ଡଳ ଓଡ଼ିଶା ଅଧିନିୟମ XVIII/1954 ପାରିତ କରିଥିଲେ ଯାହା
ସେତେବେଳେ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେଉଥିବା 1939 ଅଧିନିୟମକୁ ନୁହେଁ ବରଂ ଓଡ଼ିଶା ଅଧିନିୟମ
II/1952କୁ ସଂଶୋଧନ କରିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଥିଲା, ଯାହା ସେତେବେଳେ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ
ହୋଇନଥିଲା ।

ଓଡ଼ିଶା ଅଧିନିୟମ XVIII/1954, 2 ଡିସେମ୍ବର 1954ରେ ରାଷ୍ଟ୍ରପତିଙ୍କ ଅନୁମୋଦନ ପାଇଲା ଏବଂ ତୁରନ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ଏହିପରି ଓଡ଼ିଶା ଅଧିନିୟମ II/1952 ଛାୟା ଭାବରେ ସଂଶୋଧିତ ଏବଂ ମାର୍ଜିତ ହେଲା । 1952 ସଂଶୋଧିତ ଅଧିନିୟମ 1 ଜାନୁଆରୀ 1955 ରୁ 22 ଡିସେମ୍ବର 1954 ତାରିଖର ଏକ ବିଜ୍ଞପ୍ତି ଅନୁଯାୟୀ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେଲା ଯାହାର ଧାରା 1 (3) ର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅନୁଯାୟୀ ଜାରି ହୋଇଥିଲା, ଯେଉଁଥିରେ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଥିଲା ଯେ ରାଜ୍ୟ ସରକାର ବିଜ୍ଞପ୍ତି ଦ୍ଵାରା ଯେଉଁ ତାରିଖରେ ଅଧିନିୟମଟି କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିପାରିବେ ସେହି ତାରିଖରେ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେବ ।

ପୂର୍ବରୁ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରାଯାଇଥିବା ମାମଲାରେ ସମ୍ବିଧାନର ଅନୁକ୍ଷେପ 32 ଅନୁଯାୟୀ ପାଞ୍ଚଟି ଆବେଦନ ମହତ୍ତ୍ଵ ଶ୍ରୀ ଜଗନ୍ନାଥ ରାମାନ୍ତୁଜ ଦାସ ବନାମ ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ, ([1954] S. C. R. 1046) ମାମଲାରେ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ନୀତି ଉପରେ ଅଧିନିୟମ XVIII/1954 ଦ୍ଵାରା ସଂଶୋଧିତ ଓଡ଼ିଶା ଅଧିନିୟମ II/1952ର ବିଭିନ୍ନ ଧାରାଗୁଡ଼ିକର ବୈଧତାକୁ ଆପତ୍ତି କରିଥିଲା ।

ନିର୍ଣ୍ଣୟ ହେଲା ଯେ, ଓଡ଼ିଶା ଅଧିନିୟମ XVIII/1954 ଦ୍ଵାରା ସଂଶୋଧିତ ଓଡ଼ିଶା ହିନ୍ଦୁ ଧାର୍ମିକ ଦେବୋତ୍ତର ଅଧିନିୟମ, 1951(ଓଡ଼ିଶା ଅଧିନିୟମ II/1952)ର ଧାରା 42(1) (b), 42 (7), 44 (2) ଏବଂ ଧାରା 79 (A)ଅସାମ୍ବିଧାନିକ ନୁହେଁ ଏବଂ କ୍ଷମତାତୀତ ଏବଂ ଯୁକ୍ତି ହେଉଛି ଯେ ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକ ବର୍ତ୍ତମାନର ଅଧିନିୟମର ଧାରା 42 ଏବଂ 44ର ପ୍ରଭାବ (1) ସରକାର ନିଯୁକ୍ତ କରିବାକୁ ଥିବା ଜଣେ କିମ୍ବା ଅଧିକ ସରକାରୀ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ସହଯୋଗରେ ନିଯୁକ୍ତ ହେବାକୁ ଥିବା ଜଣେ କିମ୍ବା ଅଧିକ ସରକାରୀ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ସହଯୋଗରେ ନିଯୁକ୍ତ ହେବାକୁ ଥିବା ଆୟୁକ୍ତ ଦ୍ଵାରା ନୁହେଁ, ବରଂ ସହାୟକ ଆୟୁକ୍ତଙ୍କ ରିପୋର୍ଟ ଆଧାରରେ କମିଶନର ଏକାକୀ ଏକ ଯୋଜନା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିପାରିବେ(2) ଯେ କମିଶନରଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ପ୍ରସ୍ତୁତ ଯୋଜନାର ବୈଧତା କିମ୍ବା ସଠିକତାକୁ ଆପତ୍ତି କରିବାର କୌଣସି ଅଧିକାର ନାହିଁ କିନ୍ତୁ କେବଳ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ଏକ ଅପିଲ୍ ଅଛି, ତଥାପି ମହତ୍ତ୍ଵ ଶ୍ରୀ ଜଗନ୍ନାଥ ରାମାନ୍ତୁଜ ଦାସ ବନାମ ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ [(1954) ଏସ୍. ସି. ଆର୍. 1046] ମାମଲାରେ ମଠାଧିପତିଙ୍କ ଅଧିକାର ଉପରେ ଅଯୌକ୍ତିକ ପ୍ରତିବନ୍ଧକ ଜାରି ରହିଛି, ଯାହା ବାସ୍ତବରେ ଆଧାରହୀନ ।

ବର୍ତ୍ତମାନର ଅଧିନିୟମର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅନୁଯାୟୀ ଯୋଜନା ପ୍ରସ୍ତୁତିର ପ୍ରାରମ୍ଭିକ ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ ପ୍ରଥମେ ମୁନସିଫ ପାହ୍ୟାର ଜଣେ ନ୍ୟାୟିକ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ପ୍ରାରମ୍ଭିକ ତଦନ୍ତର ପ୍ରକାର ଅଛି ଏବଂ ଏହା ପରେ ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ବିଚାରପତି ପାହ୍ୟାର ଆୟୁକ୍ତଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ଏକ ନିୟମିତ ଏବଂ ପୂର୍ଣ୍ଣ

ତଦନ୍ତ କରାଯାଇଥାଏ । ଆୟୁକ୍ତଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ତଦନ୍ତ ମକଦ୍ଦମାର ବିଚାର ସହିତ ଜଡ଼ିତ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଦ୍ଵାରା ସହିତ ସମାହିତ ଏବଂ ପରିଚାଳିତ ହୁଏ ଯେ, ଯଥାସମ୍ଭବ, ଏହା ମକଦ୍ଦମାର ବିଚାର ସମ୍ପନ୍ନୀୟ ଦେଖାନୀ କାର୍ଯ୍ୟବିଧି ସଂହିତାର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅନୁଯାୟୀ ହେବା ଉଚିତ । ତେଣୁ, ପୂର୍ବ ଅଧିନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ଆୟୁକ୍ତଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ତଦନ୍ତ ଜଣେ କାର୍ଯ୍ୟନିର୍ବାହୀ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଏକ କାର୍ଯ୍ୟନିର୍ବାହୀ ତଦନ୍ତର ପ୍ରକୃତି ହୋଇପାରେ, ବର୍ତ୍ତମାନ ଅଧିନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ତଦନ୍ତ ନିଜେ ନ୍ୟାୟିକ ଅଧିକାରୀମାନଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଏକ ନ୍ୟାୟିକ ତଦନ୍ତର ପ୍ରକୃତି ଅଟେ ଯାହା ପରେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ନିୟମିତ ଆବେଦନ କରିବାର ଅଧିକାର ରହିଛି । ଏପରି କାର୍ଯ୍ୟବିଧି ସମ୍ବନ୍ଧରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଇଥିବା ଏକ ଯୋଜନାକୁ ବାସ୍ତବରେ ମହତ୍ତ୍ଵ ଅଧିକାର ଉପରେ ଏକ ଅଯୌକ୍ତିକ ପ୍ରତିବନ୍ଧକ ପ୍ରକୃତିର ଭାବରେ ଘୋଷଣା କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ । ବିଧାନସଭା ହୁଏତ ଭଲ ଭାବରେ ଭାବିଥାଇପାରେ ଯେ ଆୟୁକ୍ତଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ତଦନ୍ତକୁ ପ୍ରାରମ୍ଭିକ କାର୍ଯ୍ୟନିର୍ବାହୀ ତଦନ୍ତ ଭାବରେ କରିବା ପରିବର୍ତ୍ତେ ପ୍ରଭାବିତ ମହତ୍ତ୍ଵ ଦ୍ଵାରା ଦେଖାନୀ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ନିୟମିତ ମାମଲା ଦ୍ଵାରା ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ କରିବା ପରିବର୍ତ୍ତେ, କମିଶନରଙ୍କ ନିକଟରେ ତଦନ୍ତକୁ ଅଧିକ ରମ୍ଭରତା ଏବଂ ପ୍ରଭାବଶାଳୀତାର ମୋହର ଲଗାଇବା ଏବଂ ନ୍ୟାୟିକ ପ୍ରକ୍ରିୟା ଅନୁଯାୟୀ ନ୍ୟାୟିକ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ନିୟମିତ ତଦନ୍ତରେ ଏହାକୁ ସାମିଲ କରିବା ଏବଂ ତା'ପରେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ସିଧାସଳଖ ଅପିଲ୍ କରିବାର ଅଧିକାର ପ୍ରଦାନ କରିବା ଅଧିକ ସନ୍ତୋଷଜନକ ଏବଂ ଜନସ୍ଵାର୍ଥ ପାଇଁ ।

ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ଅପିଲ୍ କରିବାର ଅଧିକାର ବହୁତ ବ୍ୟାପକ ଏବଂ ସାଧାରଣ ଅର୍ଥରେ ଦିଆଯାଇଛି କାରଣ ଅପିଲ୍ ଉଭୟ ତଥ୍ୟ ଏବଂ ଆଇନ ଉପରେ ହୋଇପାରେ ।

ମହନ୍ତ ଶ୍ରୀ ଗଦାଧର ରାମାନୁଜ ଦାସ ବନାମ ଓଡ଼ିଶା ପ୍ରଦେଶ, (I. L. R [1949] କଟକ 656), ମହନ୍ତ ଶ୍ରୀ ଜଗନ୍ନାଥ ରାମାନୁଜ ଦାସ ବନାମ ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ([1954] S. C. R. 1046) ଏବଂ କମିଶନର; ହିନ୍ଦୁ ଧାର୍ମିକ ଦେବୋତ୍ତର, ମାଡ୍ରାସ୍ ବନାମ ଶ୍ରୀ ଶିରୁର ମଠର ଶ୍ରୀ ଲକ୍ଷ୍ମୀନ୍ଦ୍ର ତିର୍ଥା ସ୍ଵାମୀର, ([1954] S. C. R. 1005] ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଛି ।

ମୂଳ କ୍ଷେତ୍ରାଧିକାରୀତା :ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 651/1954 ଏବଂ 39,46,51 ଏବଂ 176/1955 ।

ଭାରତୀୟ ସମ୍ବିଧାନର ଅନୁଚ୍ଛେଦ 32 ଅନୁଯାୟୀ ମୌଳିକ ଅଧିକାରର ପ୍ରବର୍ତ୍ତନ ।

ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 651/1954ରେ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ ଏସ୍.ପି. ସିଂହା (ତାଙ୍କ ସହିତ ଏସ୍.ଡି. ସେଖାରୀ) ।

ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 39/1955ରେ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ପାଇଁ ଏସ୍. ପି. ସିଂହା (ତାଙ୍କ ସହିତ ବି. କେ. ସରନ ଏବଂ ଏମ୍. ଏମ୍. ସିଂହା) ।

ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 46/1955ରେ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ପାଇଁ ବି. କେ. ସରନ ଏବଂ ଏମ୍. ଏମ୍. ସିଂହା ।

ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 51/1955ରେ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ପାଇଁ ଏସ୍. ଡି. ସେଖାରୀ ।

ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 176/1955ରେ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ପାଇଁ ଆର୍. ପଟ୍ଟନାୟକ ।

ସମସ୍ତ ପିଟିସନରେ ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଭାରତର ଆଟର୍ଣ୍ଣ ଜେନେରାଲ ଏମ୍. ସି. ସେତଲକ୍ଷ୍ମୀ (ତାଙ୍କ ସହିତ ଆର୍. ଗଣପତି ଆୟାର ଏବଂ ପି. ଜି. ଗୋଖଲେ) ।

1956 ଜାନୁଆରୀ 20 । ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ରାୟ ପ୍ରଦାନ କରାଗଲା

ନ୍ୟାୟାଧୀଶ ଜଗନ୍ନାଥାଚାର୍ଯ୍ୟ - ଏହି ପାଞ୍ଚଟି ଆବେଦନ ସମ୍ବିଧାନର ଅନୁକ୍ଳେପ 32 ଅନୁଯାୟୀ ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟର ପାଞ୍ଚଟି ମଠର ମୁଖ୍ୟାଳୟ ଦ୍ଵାରା କରାଯାଇଛି, ଯେଉଁଥିରୁ ଚାରିଟି ମହାପରକାଶ ମଠ, ଉତ୍ତରପର୍ବତ ମଠ, ଦକ୍ଷିଣପର୍ବତ ମଠ ଏବଂ ରାଧାକାନ୍ତ ମଠ ପୁରୀ ଠାରେ ଅବସ୍ଥିତ ଏବଂ ପଞ୍ଚମଟି ଯାହା ମାନାପୁର ମଠ ନାମରେ ଜଣାଶୁଣା, ତାହା କଟକ ଜିଲ୍ଲାର ତିର୍ତ୍ତୋଲ ନିକଟରେ ଅବସ୍ଥିତ । ଏହି ସମସ୍ତ ଆବେଦନରେ ଓଡ଼ିଶା ହିନ୍ଦୁ ଧାର୍ମିକ ଦେବୋତ୍ତର ଅଧିନିୟମ, 1951 (ଓଡ଼ିଶା ଆଇନ II/1952) ର କେତେକ ବ୍ୟବସ୍ଥାକୁ ଓଡ଼ିଶା ଆଇନ XVIII/1954 ଦ୍ଵାରା ସଂଶୋଧିତ କରାଯାଇ ଅସାମ୍ବିଧାନିକ ଏବଂ କ୍ଷମତାତୀତ ବୋଲି ଆପତ୍ତି କରାଯାଇଛି । ଯେହେତୁ ଉଠାଯାଇଥିବା ପ୍ରଶ୍ନଗୁଡ଼ିକ ପ୍ରାୟତଃ ସାଧାରଣ, ସମସ୍ତ ଆବେଦନଗୁଡ଼ିକୁ ଏହି ଏକକ ରାୟ ଦ୍ଵାରା ସମାଧାନ କରାଯାଏ । ଏହି ଆବେଦନଗୁଡ଼ିକର ଆଇନ ପ୍ରଣୟନ ଏବଂ ମକଦ୍ଦମାର ପୂର୍ବ ଇତିହାସର ପୃଷ୍ଠଭୂମି ରହିଛି, ଯାହାକୁ ଉଠାଯାଇଥିବା ପ୍ରଶ୍ନଗୁଡ଼ିକୁ ଯଥାର୍ଥ ଭାବରେ ପ୍ରଶଂସା କରିବା ପାଇଁ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯିବା ଆବଶ୍ୟକ । ଓଡ଼ିଶାରେ ହିନ୍ଦୁ ଧାର୍ମିକ ଦେବୋତ୍ତର ପରିଚାଳନାରେ ପ୍ରାଦେଶିକ ବିଧାନମଣ୍ଡଳର ପ୍ରଥମ ବୈଧାନିକ ହସ୍ତକ୍ଷେପ ଥିଲା ଓଡ଼ିଶା ହିନ୍ଦୁ ଧାର୍ମିକ ଦେବୋତ୍ତର ଅଧିନିୟମ, 1939 (ଓଡ଼ିଶା ଅଧିନିୟମ IV/1939) ଯାହା 31 ଅଗଷ୍ଟ, 1939ରେ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ

ହୋଇଥିଲା । ଏହା ସେତେବେଳେ ମାନ୍ୟତା ପ୍ରଦେଶରେ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେଉଥିବା ସମାନ ଅଧିନିୟମ ଉପରେ ଆଧାରିତ ଥିଲା । 1940 ମସିହାରେ ଓଡ଼ିଶାର ପ୍ରାୟ 30 ଜଣ ମଠର ମହନ୍ତମାନେ ଏକ ମକଦ୍ଦମା ଦାୟର କରି ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଆଇନ ଏବଂ ଏହାର କିଛି ବ୍ୟବସ୍ଥାର ବୈଧତାକୁ ଆପଣ କରିଥିଲେ । ଏହି ମକଦ୍ଦମା ବାଦୀ ଭାବରେ ଥିବା ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ମଠମାନଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ କରାଯାଇଥିଲା (ବର୍ତ୍ତମାନର ତିନି ଜଣ ଆବେଦନକାରୀ, ଯଥା ମହିପ୍ରକାଶ ମଠ, ଦକ୍ଷିଣପାର୍ଶ୍ବ ମଠ ଏବଂ ରାଧାକାନ୍ତ ମଠର ମହନ୍ତଙ୍କ ସମେତ) ଏବଂ ଦେଖାନୀ ପ୍ରକ୍ରିୟା ସଂହିତାର ନିୟମ 8 ଅର୍ଥର । ଅନୁଯାୟୀ ପ୍ରତିନିଧିତ୍ୱ କରିଥିଲେ । (ମକଦ୍ଦମା ସଂଖ୍ୟା 1/1950ରେ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟର ମୁଦ୍ରିତ ରେକର୍ଡ୍ ଦେଖନ୍ତୁ) । ସେହି ମାମଲାକୁ କଟକର ଜିଲ୍ଲା ବିଚାରପତି ଖାରଜ କରିଦେଇଥିଲେ ଏବଂ ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ଆବେଦନ କରିଥିଲେ । ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ 13 ସେପ୍ଟେମ୍ବର, 1949ରେ ତାଙ୍କର ରାୟ ଦ୍ୱାରା ଅଧିନିୟମ ଏବଂ ଏହାର ବିଭିନ୍ନ ଧାରାଗୁଡ଼ିକର ବୈଧତାକୁ ସମର୍ଥନ କରିଥିଲେ, ଯାହା *ମହନ୍ତ ଶ୍ରୀ ଗଦାଧର ରାମାନୁଜ ଦାସ ବନାମ ଓଡ଼ିଶା ପ୍ରଦେଶ* ⁽¹⁾ ରେ ରିପୋର୍ଟ କରାଯାଇଛି । ଜାନୁଆରୀ, 1950ରେ ସର୍ବୋଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ଏକ ଆବେଦନ ଦାଖଲ କରାଯାଇଥିଲା, ଯାହାକୁ ମାମଲା ସଂଖ୍ୟା 1/1950 ଭାବରେ ଗଣନା କରାଯାଇଥିଲା । ଏହି ଆବେଦନ ଚାରି ବର୍ଷରୁ ଅଧିକ ସମୟ ଧରି ବିଚାରାଧୀନ ରହିଥିଲା ଏବଂ ଫେବୃଆରୀ, 1954ରେ ତୁଡ଼ାନ୍ତ ଶୁଣାଣି ପାଇଁ ଆସିଥିଲା । ଆବେଦନର ବିଚାରାଧୀନ ଥିବା ସମୟରେ, ଓଡ଼ିଶା ବିଧାନସଭା ହିନ୍ଦୁ ଧାର୍ମିକ ଦେବୋତ୍ତର ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ଆଉ ଦୁଇଟି ଅଧିନିୟମ ପାରିତ କରିଥିଲେ । ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ପ୍ରଥମଟି ଥିଲା ଓଡ଼ିଶା ଅଧିନିୟମ II/1952 ଯାହା "ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟରେ ହିନ୍ଦୁ ଧାର୍ମିକ ଅନୁଷ୍ଠାନ ଏବଂ ଦେବୋତ୍ତର ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ପ୍ରଶାସନ ଏବଂ ଶାସନ ସମ୍ପର୍କିତ ଆଇନକୁ ସଂଶୋଧନ ଏବଂ ଏକୀକୃତ କରିବା" ପାଇଁ ଏକ ଆଇନ ଥିଲା ଏବଂ ଏହା ବଳବତ୍ତର ହେବା ପରେ ପୂର୍ବ ପ୍ରଚଳିତ ଓଡ଼ିଶା ଅଧିନିୟମ IV/1939 *ରଦ୍ଦ କରିବା ପାଇଁ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଥିଲା* । ଏହି ଅଧିନିୟମ 1952 ମସିହା ଫେବୃଆରୀ ମାସ 16 ତାରିଖରେ ରାଷ୍ଟ୍ରପତିଙ୍କ ସମ୍ମତି କ୍ରମେ ଆଇନରେ ପରିଣତ ହୋଇଥିଲା । କିନ୍ତୁ ଧାରା 1ର ଉପ-ଧାରା (3) ଯୋଗୁଁ ଏହା ତୁରନ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହୋଇନଥିଲା, ଯେଉଁଥିରେ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଥିଲା ଯେ ଏହି ଅଧିନିୟମ "ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ଅଧିସୂଚନା ଦ୍ୱାରା ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇଥିବା ତାରିଖରେ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେବ" । ସର୍ବୋଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ଆବେଦନ ବିଚାରାଧୀନ ଥିବା ସମୟରେ ଏପରି କୌଣସି ଅଧିସୂଚନା ଜାରି କରାଯାଇ ନଥିଲା । ଏହି ଅଧିନିୟମ, ବାସ୍ତବରେ, ବହୁ ପରେ, ଅର୍ଥାତ୍ 1 ଜାନୁଆରୀ, 1955ରୁ, ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କ 22 ଡିସେମ୍ବର, 1954ର ଏକ ଅଧିସୂଚନା ଦ୍ୱାରା କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ

(1) I.L.R. [1949] କଟକ 656.

ହୋଇଥିଲା, ଯାହା 31 ଡିସେମ୍ବର, 1954 ତାରିଖରେ ଓଡ଼ିଶା ରାଜପତ୍ରରେ ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇଥିଲା । ଏହିପରି ଭାବରେ 1952 ଅଧିନିୟମ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ନ ହୋଇ ବିଧାନ ପୁଞ୍ଜକରେ ରହିଥିଲା, 1939 ଅଧିନିୟମକୁ ସଂଶୋଧନ କରୁଥିବା ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସ୍ବାଧୀନ ବୈଧାନିକ ବ୍ୟବସ୍ଥା ପାରିତ ହୋଇ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହୋଇଥିଲା । ସେଥିମଧ୍ୟରୁ ପ୍ରଥମଟି ଥିଲା ଓଡ଼ିଶା ଅଧ୍ୟାଦେଶ ସଂଖ୍ୟା II, ଯାହାକୁ 16 ମଇ, 1953 ମସିହାରେ ଓଡ଼ିଶାର ରାଜ୍ୟପାଳ ପ୍ରଣୟନ କରିଥିଲେ । ପରେ ଏହାକୁ ଓଡ଼ିଶା ଅଧିନିୟମ XVIII/1953 ଦ୍ବାରା ପରିବର୍ତ୍ତିତ କରାଯାଇଥିଲା, ଯାହା 28 ଅକ୍ଟୋବର, 1953 ମସିହାରେ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହୋଇଥିଲା । ଏହି ଦୁଇଟି କ୍ରମାଗତ ବୈଧାନିକ ପଦକ୍ଷେପ ଦ୍ବାରା, 1939 ମସିହାର ଅଧିନିୟମକୁ କେତେକ କ୍ଷେତ୍ରରେ ସଂଶୋଧନ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଏହା ହେଉଛି ସଂଶୋଧିତ ଆଇନ ଯାହା 1953 ମସିହାର ମେ ମାସରୁ ମାର୍ଚ୍ଚ 1954 ମସିହା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହୋଇଥିଲା, ଯାହା 1950 ମସିହାର ସର୍ବୋଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ବିଚାରାଧୀନ ମାମଲା ସଂଖ୍ୟା 1 ର ପରବର୍ତ୍ତୀ ଅଂଶ ମଧ୍ୟରେ ପଡ଼ିଥାଏ । 1953 ମସିହା ମେ ମାସ ପରେ, ଓଡ଼ିଶାର ହିନ୍ଦୁ ଧାର୍ମିକ ଦେବୋତ୍ତର କମିଶନର ଅନେକ ମଠ ସମ୍ପର୍କରେ ପରିଚାଳନା ପାଇଁ ଯୋଜନା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବାକୁ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଆରମ୍ଭ କରିଥିବା ଜଣାପଡ଼େ । ଏହି ସମୟ ମଧ୍ୟରେ ଯଥାକ୍ରମେ ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 651/1954, ଏବଂ ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 49, 46 ଏବଂ 51/1955 ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ଚାରୋଟି ମଠ— ମହିପ୍ରକାଶ, ଉତ୍ତରପାର୍ଶ୍ବ, ଦକ୍ଷିଣପାର୍ଶ୍ବ ଏବଂ ରାଧାକାନ୍ତ ମଠ ପାଇଁ ପ୍ରକୃତରେ ଏହି ବ୍ୟବସ୍ଥା ଗୁଡ଼ିକ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଇଥିଲା । ଏହି ଯୋଜନାଗୁଡ଼ିକୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଏହି ଯୋଜନାଗୁଡ଼ିକ ଅଧୀନରେ ଥିବା ନ୍ୟାସୀମାନଙ୍କ ଦ୍ବାରା ଏଥିମଧ୍ୟରୁ କେତେକ ମଠର ପରିଚାଳନା ଭାର ହାତକୁ ନିଆଯାଇଥିଲା । ଏହାପରେ ପ୍ରଭାବିତ ହୋଇଥିବା ତିନୋଟି ମଠ— ମହିପ୍ରକାଶ, ଉତ୍ତରପାର୍ଶ୍ବ ଏବଂ ରାଧାକାନ୍ତ ମଠର ମହନ୍ତ, ଯେଉଁମାନେ କି ଆମ ସମ୍ମୁଖରେ ଆବେଦନକାରୀ ଅଟନ୍ତି, ଏହି ବ୍ୟବସ୍ଥା ଗୁଡ଼ିକର ବୈଧତାକୁ ଆପଣ କରି ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ସନ୍ଦିଧାନର ଅନୁଚ୍ଛେଦ 226 ଅଧୀନରେ ଆବେଦନ ଦାଖଲ କରିଥିଲେ । ସେହି ଆବେଦନ ଗୁଡ଼ିକୁ 17 ଫେବୃଆରୀ 1954ରେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦ୍ବାରା ଖାରଜ କରିଦିଆଯାଇଥିଲା । ଇତିମଧ୍ୟରେ, ଦକ୍ଷିଣପାର୍ଶ୍ବ ମଠର ମହନ୍ତ, ଯିଏ କି ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ଏବଂ ଆମ ସମ୍ମୁଖରେ ମଧ୍ୟ ଜଣେ ଆବେଦନକାରୀ ଥିଲେ, ସେ ଅନ୍ୟ ଜଣେ ମହନ୍ତଙ୍କ ସହ ମିଶି 23 ଡିସେମ୍ବର, 1953ରେ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ସନ୍ଦିଧାନର ଅନୁଚ୍ଛେଦ 32 ଅନୁଯାୟୀ ଏକ ଆବେଦନ ଦାଖଲ କରିଥିଲେ; ଯେଉଁଥିରେ ସେହି ସମୟରେ ବଳବତ୍ତର ଥିବା ଆଇନ ସେମାନଙ୍କର ମୌଳିକ ଅଧିକାରକୁ କ୍ଷୁର୍ଣ୍ଣ କରୁଛି ବୋଲି ଦର୍ଶାଇ ଆପଣି କରାଯାଇଥିଲା । ଏହି ଆବେଦନ ଏବଂ ଉପରେ ଉଲ୍ଲେଖ

କରାଯାଇଥିବା ମାମଲା ସଂଖ୍ୟା 1/1950, ଏକତ୍ର ଶୁଣାଣି ପାଇଁ 9,10 ଏବଂ 11 ଫେବୃଆରୀ 1954ରେ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ଆସିଥିଲା । ଏହା ଉପରେ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟର ସୂଚିତ ରାୟ 1954 ମସିହା ମାର୍ଚ୍ଚ ମାସ 16 ତାରିଖରେ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା, ଯାହାକି 'ମହତ୍ତ ଶ୍ରୀ ଜଗନ୍ନାଥ ରାମାନୁଜ ଦାସ ବନାମ ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ' ⁽¹⁾ ' ମାମଲାରେ ସୂଚିତ ହୋଇଛି । ଏହାର ପରିଣାମ ସ୍ବରୂପ, 1953ରେ ସଂଶୋଧିତ ଓଡ଼ିଶା ଅଧିନିୟମ IV/1939ର ଧାରା 38 ଏବଂ 39, ଯାହା ଅଧୀନରେ ଏହି ବ୍ୟବସ୍ଥା ଗୁଡ଼ିକ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଇଥିଲା, ତାହାକୁ ଅସାମ୍ବିଧାନିକ ବୋଲି ଘୋଷଣା କରାଯାଇଥିଲା । ତଦନ୍ତଯାୟୀ, ଏହି ଯୋଜନାଗୁଡ଼ିକ ଅବୈଧ ହୋଇଗଲା ଏବଂ ସେଥିପାଇଁ ଏହି ଯୋଜନା ଅଧୀନରେ ନିଆଯାଇଥିବା ମଠ ଗୁଡ଼ିକର ଦଖଲକୁ ମହତ୍ତମାନଙ୍କୁ ପୁନଃସଂରକ୍ଷିତ କରାଯାଇଥିଲା । (ଏହି ପରିପ୍ରେକ୍ଷୀରେ, ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ଭାବେ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇପାରେ ଯେ, ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ରାୟରେ ସେହି ସମୟରେ ବଳବତ୍ତର ଥିବା ଏବଂ ଯାହାର ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ବିଚାରାଧୀନ ଥିଲା, ତାହାକୁ ଓଡ଼ିଶା ଅଧିନିୟମ II/1952 ବୋଲି ଦର୍ଶାଯାଇଛି । ଏହା ଏକ ଆକର୍ଷକ ଭୁଲ ଅଟେ । ପୂର୍ବରୁ ଦର୍ଶାଯାଇଥିବା ପରି, ସେହି ସମୟରେ ପ୍ରକୃତରେ ବଳବତ୍ତର ଥିବା ଅଧିନିୟମଟି ହେଉଛି 1953ରେ ସଂଶୋଧିତ 1939ର ଅଧିନିୟମ । ରାୟରେ ଏହା ଏକ ଭୁଲ ବୋଲି ଆମ ସମ୍ମୁଖରେ ସ୍ପୀକାର କରାଯାଇଛି । ତେବେ, ଏହା କୌଣସି ପ୍ରକାରେ ରାୟର ଯୁକ୍ତିଯୁକ୍ତତା ଏବଂ ଏହାର ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ ପ୍ରକୃତିକୁ କ୍ଷୁର୍ଣ୍ଣ କରୁନାହିଁ, କାରଣ ବାସ୍ତବରେ ଯେଉଁ ଧାରାଗୁଡ଼ିକର ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଥିଲା, ତାହା 1953ରେ ସଂଶୋଧିତ 1939 ଅଧିନିୟମର ହିଁ ଧାରା ଥିଲା) । ବର୍ତ୍ତମାନ, ମାର୍ଚ୍ଚ 1954ରେ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ରାୟ ପ୍ରଦାନ କରାଯିବା ପରେ, ଓଡ଼ିଶା ବିଧାନମଣ୍ଡଳ ପୁନର୍ବାର ହସ୍ତକ୍ଷେପ କରି ଅନ୍ୟ ଏକ ଅଧିନିୟମ, 1954ର ଓଡ଼ିଶା ଅଧିନିୟମ XVIII/1954 ପାରିତ କଲା । ଏହି ଅଧିନିୟମଟି ସେତେବେଳେ ବଳବତ୍ତର ଥିବା 1939ର ଅଧିନିୟମକୁ ନୁହେଁ, ବରଂ ସେତେବେଳକୁ ଲାଗୁ ହୋଇନଥିବା 1952 ର ଅଧିନିୟମକୁ ସଂଶୋଧନ କରିବା ପାଇଁ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଥିଲା । 1954ର ଓଡ଼ିଶା ଅଧିନିୟମ XVIII, 2 ଡିସେମ୍ବର 1954ରେ ରାଷ୍ଟ୍ରପତିଙ୍କ ସମ୍ମତି ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲା ଏବଂ ଏହା ତୁରନ୍ତ ବଳବତ୍ତର ହେଲା; ଯାହାଫଳରେ ଓଡ଼ିଶା ଅଧିନିୟମ II/1952 ସେହି ଆଂଶିକ ଭାବରେ ସଂଶୋଧିତ ଓ ରୂପାନ୍ତରିତ ହୋଇଗଲା । ସେହି ତାରିଖ ସୁଦ୍ଧା, ସଂଶୋଧିତ ହୋଇଥିବା 1952 ଅଧିନିୟମଟିକୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବା ପାଇଁ ଏହାର ଧାରା 1 (3) ଅଧୀନରେ ଅଧିସୂଚନା ଜାରି ହେବା ଅପେକ୍ଷାରେ ଥିଲା । ପୂର୍ବରୁ କୁହାଯାଇଥିବା ପରି, ଏହି ଅଧିସୂଚନା ଶେଷରେ 22 ଡିସେମ୍ବର 1954ରେ ଜାରି

(1) [1954] S.C.R.1046

କରାଯାଇଥିଲା, ଯାହାଦ୍ୱାରା ଅଧିନିୟମ XVIII/1954 ଦ୍ୱାରା ସଂଶୋଧିତ ଓଡ଼ିଶା ଅଧିନିୟମ II/1952କୁ 1 ଜାନୁଆରୀ 1955ରୁ ଲାଗୁ କରାଗଲା ଏବଂ ଏହା ସହିତ 1953ରେ ସଂଶୋଧିତ ଓଡ଼ିଶା ଅଧିନିୟମ IV/1939 କୁ ରଦ୍ଦ କରାଗଲା । ଆମ ସମ୍ମୁଖରେ ଥିବା ଆବେଦନଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରୁ ମହିପ୍ରକାଶ ମଠ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ପ୍ରଥମ ଆବେଦନଟି ଏହି ଅଧିସୂଚନାକୁ ଅନୁମାନ କରି ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ଦାଖଲ କରାଯାଇଥିଲା, ଯେତେବେଳେ କି ଅନ୍ୟ ଚାରୋଟି ଆବେଦନ ଅଧିସୂଚନାପ୍ରକାଶ ପାଇବା ପରେ ଦାଖଲ କରାଯାଇଥିଲା । ପୂର୍ବରୁ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଥିବା ପରି, ଏହି ସମସ୍ତ ଆବେଦନରେ 1954 ରେ ସଂଶୋଧିତ ଅଧିନିୟମ II/1952 (ଏହାପରଠାରୁ "ବର୍ତ୍ତମାନର ଅଧିନିୟମ" ବୋଲି କୁହାଯିବ) ର ବିଭିନ୍ନ ଧାରାର ବୈଧତାକୁ ଆପଣି କରାଯାଇଛି । ଏହି ଆପଣି ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ରୂପେ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦ୍ୱାରା 'ମହତ୍ତ୍ୱ ଶ୍ରୀ ଜଗନ୍ନାଥ ରାମାନୁଜ ଦାସ ବନମାଳୀ ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ⁽¹⁾ ' ମାମଲାରେ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ କରାଯାଇଥିବା ନୀତି ଗୁଡ଼ିକ ଉପରେ ଆଧାରିତ । ଉପରୋକ୍ତ ତଥ୍ୟ ହେଉଛି ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଆଇନ ପ୍ରଣୟନ ଏବଂ ଏହା ସହିତ ଜଡ଼ିତ ଅନୁରୂପ ମକଦ୍ଦମାର ଇତିହାସ ।

ମୁଖ୍ୟ ଆପଣି ହେଉଛି ବର୍ତ୍ତମାନର ଅଧିନିୟମର ଧାରା 42 ଏବଂ 79-A ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଅଟେ, ଯାହା ଏହି ଆବେଦନଗୁଡ଼ିକରେ ଜଡ଼ିତ ଥିବା ସେହି ପ୍ରକାରର ଧାର୍ମିକ ଅନୁଷ୍ଠାନଗୁଡ଼ିକର ଯୋଜନା ସହିତ ଜଡ଼ିତ । ଏଥିରେ କୌଣସି ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ ଯେ ଏହି ଦୁଇଟି ଧାରା ଏହି ମଠଗୁଡ଼ିକ ପାଇଁ ପ୍ରଯୁଜ୍ୟ । ଧାରା 42ରେ ଉଲ୍ଲେଖ ଥିବା "ଧାର୍ମିକ ଅନୁଷ୍ଠାନ" ଶବ୍ଦର ଅର୍ଥ (ମଧ୍ୟ) "ଏକ ମଠ ଏବଂ ଏହା ସହିତ ସଂଲଗ୍ନ ଥିବା ଦେବୋତ୍ତର ସମ୍ପତ୍ତି" ଭାବରେ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରାଯାଇଛି । ଏକ ମଠ ହେଉଛି "ଏପରି ଏକ ଅନୁଷ୍ଠାନ ଯାହାର ମୁଖ୍ୟ ପଦବୀର ଉତ୍ତରାଧିକାର ପ୍ରତିଷ୍ଠାତାଙ୍କ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଅନୁଯାୟୀ ହୋଇଥାଏ କିମ୍ବା ପ୍ରଥା ଦ୍ୱାରା ନିୟନ୍ତ୍ରିତ ହୋଇଥାଏ" ଏବଂ ଜଣେ ବଂଶାନୁଗତ ନ୍ୟାସୀ ହେଉଛନ୍ତି "ଅନୁଷ୍ଠାନର ଏପରି ଜଣେ ନ୍ୟାସୀ ଯାହାଙ୍କ ପଦବୀର ଉତ୍ତରାଧିକାର ପ୍ରଥା ଦ୍ୱାରା ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ହୋଇଥାଏ କିମ୍ବା ପ୍ରତିଷ୍ଠାତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଭାବରେ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥାଏ" । ତେଣୁ, ଏକ ମଠ ହେଉଛି ଏକ ଧାର୍ମିକ ଅନୁଷ୍ଠାନ ଯାହା ଜଣେ ବଂଶାନୁଗତ ନ୍ୟାସୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପରିଚାଳିତ କିମ୍ବା ନିୟନ୍ତ୍ରିତ ହୋଇଥାଏ, ଯାହାଫଳରେ ଧାରା 42 (1) (b) ପ୍ରଯୁଜ୍ୟ ହୋଇଥାଏ । ଆପଣିର ଆଧାରକୁ ବୁଝିବା ପାଇଁ, କ୍ରମାଗତ ବିଧାନସଭା ପଦକ୍ଷେପଗୁଡ଼ିକରେ ଏଭଳି ଅନୁଷ୍ଠାନଗୁଡ଼ିକ ପାଇଁ ଯୋଜନା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବା ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ବ୍ୟବସ୍ଥାରେ ହୋଇଥିବା ପରିବର୍ତ୍ତନଗୁଡ଼ିକୁ ଅନୁସନ୍ଧାନ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ । 1939 ମସିହାରେ ଥିବା ଅଧିନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ଏହି ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଧାରା 38,39 ଏବଂ

(1) [1954] S.C.R.1046

40ର ବ୍ୟବସ୍ଥା ରହିଛି । ଯେହେତୁ ଆପଣ ମୁଖ୍ୟତଃ ଯୋଜନା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବାର ପ୍ରକ୍ରିୟା ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଅଟେ, ତେଣୁ ଏକ ଯୋଜନା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବା ପାଇଁ ହେବାକୁ ଥିବା ତଦନ୍ତ ପ୍ରକ୍ରିୟା ସହିତ ଜଡ଼ିତ ଏହି ତିନୋଟି ବ୍ୟବସ୍ଥାର ମୂଳ ସାରାଂଶ କ'ଣ, ତାହା ଜାଣିବା ଯଥେଷ୍ଟ ହେବ । ଏହି ତିନୋଟି ଧାରା ଅଧୀନରେ, ଏହି ଅଧିନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ନିୟୁତ ଦେବୋତ୍ତର ଆୟୁକ୍ତଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ତଦନ୍ତ କରାଯିବ । ଏହି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ସେ ପ୍ରାଦେଶିକ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଏହି ବାବଦରେ ନିୟୁତ ବ୍ରିଟିଶ ଶାସନର ଜଣେ କିମ୍ବା ଏକାଧିକ ସରକାରୀ କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ସହିତ ମିଳିତ ଭାବେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବେ । ତଦନ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟ "ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ" ପରିଚାଳନା କରାଯିବ । ତଦନ୍ତ କରିବା ସମୟରେ କମିଶନର ଏବଂ ତାଙ୍କ ସହ ଜଡ଼ିତ ବ୍ୟକ୍ତି କିମ୍ବା ବ୍ୟକ୍ତିବିଶେଷ, ନ୍ୟାସୀ ଏବଂ ଏଥିରେ ସ୍ଵାର୍ଥ ରଖୁଥିବା ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କ ସହ ପରାମର୍ଶ କରିବେ । ଯୋଜନା ଚୂଡ଼ାନ୍ତ ହେବା ଏବଂ ଯୋଜନା ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରୁଥିବା ଆଦେଶ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ପ୍ରକାଶିତ ହେବା ପରେ, ନ୍ୟାସୀ କିମ୍ବା ସ୍ଵାର୍ଥ ରଖୁଥିବା ଯେକୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତି, ଏପରି ପ୍ରକାଶନ ତାରିଖର ଛଅ ମାସ ମଧ୍ୟରେ, ଉକ୍ତ ଆଦେଶକୁ ସଂଶୋଧନ କରିବା କିମ୍ବା ବାତିଲ କରିବା ପାଇଁ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ଏକ ମକଦ୍ଦମା ଦାୟର କରିପାରିବେ । ଏକ ଯୋଜନା ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରୁଥିବା ଆଦେଶ ଟ୍ରଷ୍ଟି ଏବଂ ସମସ୍ତ ସ୍ଵାର୍ଥ ରଖୁଥିବା ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ଉପରେ ଚୂଡ଼ାନ୍ତ ଏବଂ ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ ଅଟେ, ଯାହାକି ଉପରୋକ୍ତ ମକଦ୍ଦମାର ଫଳାଫଳ, ଯଦି କୌଣସି ଥାଏ, ମକଦ୍ଦମାର ଫଳାଫଳ ସାଧାରଣ ଆଇନ ଅନୁଯାୟୀ ଦେଖାନୀ କାର୍ଯ୍ୟବିଧି ସଂହିତା ଅଧୀନରେ ପରବର୍ତ୍ତୀ ଅପିଲ୍ ବିଷୟ ହେବ ।

ପୂର୍ବରୁ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଥିବା ଅନୁଯାୟୀ, 1953 ମସିହାରେ ଏହି ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକରେ ପ୍ରଥମେ ଓଡ଼ିଶା ଅଧାଦେଶ II/1953 ଦ୍ଵାରା ଏବଂ ପରେ ଓଡ଼ିଶା ଅଧିନିୟମ XVIII/1953 ଦ୍ଵାରା ପରିବର୍ତ୍ତନ କରାଯାଇଥିଲା । ଏହି ସଂଶୋଧନଟି ହେଉଛି ଯେ, ଧାରା 39ର ଉପ-ଧାରା (4), ଯେଉଁଥିରେ ନ୍ୟାସୀ କିମ୍ବା ସ୍ଵାର୍ଥ ରଖୁଥିବା ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ନିୟମିତ ଦେଖାନୀ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ (ଉକ୍ତ ନ୍ୟାୟାଳୟଗୁଡ଼ିକୁ ପରବର୍ତ୍ତୀ ଅପିଲ୍ ଆନୁଷ୍ଠାନିକ ସହିତ) ମକଦ୍ଦମା ଦାୟର କରିବାର ଅଧିକାର ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା, ତାହାକୁ ଅପସାରଣ ଦିଆଯାଇଥିଲା ଏବଂ ତାହା ବଦଳରେ ଧାରା 39ର ଉପ-ଧାରା (4) ଭାବରେ ନିମ୍ନଲିଖିତ ପ୍ରାବଧାନକୁ ପ୍ରତିଷ୍ଠାପନ କରାଯାଇଥିଲା:

"ଏହି ଧାରା ଅଧୀନରେ ଆସୁଥିବା ପ୍ରତ୍ୟେକ ଆଦେଶ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ଶୈଳୀରେ ପ୍ରକାଶିତ କରାଯିବ ଏବଂ ଏହିପରି ଭାବେ ପାରିତ ହୋଇଥିବା ଆଦେଶ ନ୍ୟାସୀ ଏବଂ ସମସ୍ତ ସ୍ଵାର୍ଥ ରଖୁଥିବା ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ଉପରେ ଚୂଡ଼ାନ୍ତ ଏବଂ ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ ହେବ" । ଏହାର ପରିଣାମ ସ୍ଵରୂପ, 1939

ଅଧିନିୟମର ଧାରା 40, ଯେଉଁଥିରେ ଉଲ୍ଲେଖ ଥିଲା ଯେ "ମକଦ୍ଦମାର ଫଳାଫଳ ଅଧୀନରେ ରହି ଏକ ଯୋଜନା ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରୁଥିବା ଆଦେଶ ଚୂଡ଼ାନ୍ତ ଅଟେ", ତାହାକୁ ବାଦ୍ ଦିଆଯାଇଥିଲା । ଏହି ଦୁଇଟି ପରିବର୍ତ୍ତନର ପରିଣାମ ଏହା ହେଲା ଯେ, ଜଣେ କିମ୍ବା ଏକାଧିକ ବିଶେଷ ଭାବେ ମନୋନୀତ ସରକାରୀ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ସହାୟତାରେ କମିଶନର ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ଯାଞ୍ଚ କରିବା ପରେ ଥରେ ଏକ ଯୋଜନା ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିଦେଲେ, ସେହି ଆଦେଶ ସାଧାରଣ ନ୍ୟାୟାଳୟଗୁଡ଼ିକରେ କୌଣସି ପରବର୍ତ୍ତୀ ପ୍ରଶ୍ନ କିମ୍ବା ସଂଶୋଧନ ପାଇଁ ଉନ୍ମୁକ୍ତ ନଥିଲା । ଏହି ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ ହିଁ ଏକ ଯୋଜନା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବା ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ପ୍ରାବଧାନଗୁଡ଼ିକର ବୈଧତା ମାର୍ଚ୍ଚ 1954ରେ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ବିଚାର ପାଇଁ ଆସିଥିଲା । ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ମତ ଦେଇଥିଲେ ଯେ, ଏହି ଆଇନ ଯେପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କମିଶନର ଏବଂ ତାଙ୍କ ସହଯୋଗୀମାନଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଏକ ଯୋଜନା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବାକୁ ପ୍ରାଧିକୃତ କରୁଛି ଏବଂ ନ୍ୟାୟିକ ହସ୍ତକ୍ଷେପ ଦ୍ଵାରା ଏହାର ସଂଶୋଧନର କୌଣସି ସୁଯୋଗ ନଦେଇ ଏଭଳି ନିଷ୍ପତ୍ତିକୁ ଚୂଡ଼ାନ୍ତ ବୋଲି ଘୋଷଣା କରିଛି, ତାହା ମଠର ସ୍ଵାର୍ଥ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ମଠାଧୀଶଙ୍କ ଅଧିକାର ଉପରେ ଏକ ଅଯୌକ୍ତିକ ପ୍ରତିବନ୍ଧକ ଥିଲା । "ତଦନୁଯାୟୀ, ସେହି ସମୟରେ ବଳବତ୍ତର ଥିବା ଅଧିନିୟମର ଧାରା 38 ଏବଂ 39କୁ ଅସାମ୍ବିଧାନିକ ଏବଂ ଅବୈଧ ଘୋଷଣା କରି ରଦ୍ଦ କରିଦିଆଯାଇଥିଲା । ବର୍ତ୍ତମାନର ପ୍ରାବଧାନଗୁଡ଼ିକ, ଯାହାକି ଏକ ପରବର୍ତ୍ତୀ ସଂଶୋଧନର ପରିଣାମ ଅଟେ, ତାହା ବର୍ତ୍ତମାନର ଅଧିନିୟମର ଧାରା 42 ଏବଂ 44ରେ ରହିଛି ଏବଂ ଏହା ଯଥେଷ୍ଟ ଭିନ୍ନ ଅଟେ । ଏହାର ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ଅଂଶଗୁଡ଼ିକ ନିମ୍ନରେ ଦର୍ଶାଗଲା:

"42.(1) ଯେତେବେଳେ ବି ଏହା ବିଶ୍ଵାସ କରିବାର କାରଣ ଥାଏ ଯେ, କୌଣସି ଧାର୍ମିକ ଅନୁଷ୍ଠାନର ସଠିକ୍ ପ୍ରଶାସନ ସ୍ଵାର୍ଥରେ ଏକ ଯୋଜନା ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରାଯିବା ଆବଶ୍ୟକ, କିମ୍ବା ଯେତେବେଳେ ସ୍ଵାର୍ଥ ରଖୁଥିବା ଅତିକମରେ ପାଞ୍ଚ ଜଣ ବ୍ୟକ୍ତି ଲିଖିତ ଭାବେ ଏକ ଆବେଦନ କରି ଦର୍ଶାନ୍ତି ଯେ ଏକ ଧାର୍ମିକ ଅନୁଷ୍ଠାନର ସଠିକ୍ ପ୍ରଶାସନ ସ୍ଵାର୍ଥରେ ଏକ ଯୋଜନା ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରାଯିବା ଉଚିତ, ସେତେବେଳେ ପରିସ୍ଥିତି ଅନୁଯାୟୀ ସହକାରୀ ଆୟୁକ୍ତ କିମ୍ବା ଆୟୁକ୍ତ, ଏହି ଅଧିନିୟମର ପରବର୍ତ୍ତୀ ଧାରାରେ ପ୍ରଦତ୍ତ ଶୈଳୀରେ ଏକ ଯୋଜନା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବା ପାଇଁ ଆଗକୁ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଗ୍ରହଣ କରିବେ —

(a)

(b) ଏକ ବଂଶାନୁକ୍ରମିକ ନ୍ୟାସୀଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ପରିଚାଳିତ କିମ୍ବା ଅଧିକାର କରାଯାଉଥିବା ଏକ ଧାର୍ମିକ ଅନୁଷ୍ଠାନ ମାମଲାରେ, ସହକାରୀ ଆୟୁକ୍ତ ନିଜ ମତ ଅନୁଯାୟୀ ଉପଯୁକ୍ତ ମନେ କରୁଥିବା

ଯାଞ୍ଚ କରିବେ ଏବଂ ଆୟୁକ୍ତଙ୍କ ନିକଟରେ ନିଜର ରିପୋର୍ଟ ଦାଖଲ କରିବେ; ଆୟୁକ୍ତ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ଶୈଳୀରେ ଏବଂ ଯଥାସମ୍ଭବ ଦେଖାନୀ କାର୍ଯ୍ୟବିଧି ସଂହିତା, 1908ର ମକଦ୍ଦମାଗୁଡ଼ିକର ବିଚାର ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ପ୍ରାବଧାନ ଅନୁଯାୟୀ ଏକ ତଦନ୍ତ କରିବେ ଏବଂ ଯଦି ସେ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ହୁଅନ୍ତି ଯେ ଏଭଳି ଅନୁଷ୍ଠାନର ସଠିକ୍ ପ୍ରଶାସନ ସ୍ୱାର୍ଥରେ ଏକ ପ୍ରଶାସନିକ ଯୋଜନା ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରାଯିବା ଉଚିତ, ତେବେ ସେ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ନିୟମ ଅନୁସାରେ ନ୍ୟାୟୀ ଏବଂ ସ୍ୱାର୍ଥ ରଖୁଥିବା ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କ ସହ ପରାମର୍ଶ କରିବେ ଏବଂ ଆଦେଶ ଦ୍ୱାରା ସେହି ଅନୁଷ୍ଠାନ ପାଇଁ ଏକ ପ୍ରଶାସନିକ ଯୋଜନା ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିବେ ।

.....

(7) ଏହି ଧାରା ଅଧୀନରେ ଏକ ଯୋଜନା ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରୁଥିବା ଆୟୁକ୍ତଙ୍କ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଆଦେଶ, ଧାରା 44ର ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକର ଅଧୀନରେ ରହି, ନ୍ୟାୟୀ, କାର୍ଯ୍ୟନିର୍ବାହୀ ଅଧିକାରୀ ଏବଂ ସମସ୍ତ ସ୍ୱାର୍ଥ ରଖୁଥିବା ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ଉପରେ ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ ହେବ ।

44. (1)

(2) ଧାରା 42 ର ଉପ-ଧାରା (1) ଅଧୀନରେ ଆୟୁକ୍ତଙ୍କ ଆଦେଶ ଦ୍ୱାରା ଅସନ୍ତୁଷ୍ଟ ହୋଇଥିବା ଯେକୌଣସି ପକ୍ଷ, ଆଦେଶ ପ୍ରଦାନ କରାଯିବା କିମ୍ବା ତାହାର ପ୍ରକାଶନ ତାରିଖରୁ, ପରିସ୍ଥିତି ଅନୁଯାୟୀ, ତିରିଶ ଦିନ ମଧ୍ୟରେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ଅପିଲ୍ କରିପାରିବେ ।

"ବର୍ତ୍ତମାନର ଅଧିନିୟମର ଏହି ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକର ପରିଣାମ ଏହା ଯେ, (1) ସହକାରୀ ଆୟୁକ୍ତଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କରାଯାଇଥିବା ଉପଯୁକ୍ତ ଯାଞ୍ଚର ରିପୋର୍ଟ ଆଧାରରେ କେବଳ ଆୟୁକ୍ତଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ହିଁ ଏକ ଯୋଜନା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଇପାରିବ; ଏଥିପାଇଁ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ନିଯୁକ୍ତ ଜଣେ କିମ୍ବା ଏକାଧିକ ସରକାରୀ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ସହ ମିଳିତ ଭାବେ ଆୟୁକ୍ତ ଏହି ଯୋଜନା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବେ ନାହିଁ, (2) ଆୟୁକ୍ତଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରସ୍ତୁତ ଯୋଜନାର ବୈଧତା କିମ୍ବା ସଠିକତାକୁ ଆପଣ କରି ମକଦ୍ଦମା ଦାୟର କରିବାର କୌଣସି ଅଧିକାର ନାହିଁ, ବରଂ କେବଳ ସେହି ଆଦେଶ ବିରୋଧରେ ସିଧାସଳଖ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ଏକ ଅପିଲ୍ ରହିଛି । ଏହି ଯୁକ୍ତି ଦର୍ଶାଯାଇଛି ଯେ, ଏହି ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକ ଏବେ ମଧ୍ୟ ମଠାଧୀଶଙ୍କ ଅଧିକାର ଉପରେ ଏକ ଅଯୌକ୍ତିକ ପ୍ରତିବନ୍ଧକ ସଦୃଶ ଅଟେ ଏବଂ ତଦନୁଯାୟୀ ଏହା କ୍ଷମତାତୀତ ଓ ଅସାମ୍ବିଧାନିକ ଅଟେ । ହିନ୍ଦୁ ଧାର୍ମିକ ଦେବୋତ୍ତର ଆୟୁକ୍ତ ବନାମ ଶ୍ରୀ ଶିରୁର ମଠର ଶ୍ରୀ ଲକ୍ଷ୍ମୀହ୍ରୀ ତୀର୍ଥ ସ୍ୱାମୀଅର ମାମଲାରେ, ମଠରେ ମଠାଧୀଶଙ୍କ ସ୍ୱାର୍ଥକୁ ସମ୍ବିଧାନର ଅନୁକ୍ଳେଦ 19 (1) (f) ର ପରିସରଭୁକ୍ତ ସମ୍ପତ୍ତି ଭାବରେ ସ୍ୱୀକୃତି ଦିଆଯାଇଛି । ଏହା ମଧ୍ୟ ସ୍ୱୀକାର କରାଯାଇଥିଲା

ଯେ ଜଣେ ମହତ୍ତ୍ୱ ଅଧିକାରରେ ପଦବୀ ଓ ସମ୍ପତ୍ତି ଏବଂ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଓ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ସ୍ୱାର୍ଥର ଉପାଦାନଗୁଡ଼ିକ ପରସ୍ପର ସହ ଜଡ଼ିତ ରହିଥାଏ ଏବଂ ଯେପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ମହତ୍ତ୍ୱ ନିଜ ପଦବୀରେ ରହିବାକୁ ହଜଦାର, ସେପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସେହି ସମ୍ପତ୍ତି କିମ୍ବା ହିତଧିକାରୀଙ୍କ ସ୍ୱାର୍ଥକୁ ଉପଭୋଗ କରିବାର ଅଧିକାର ତାଙ୍କର ରହିଛି।" ଏହା ସ୍ୱୀକାର କରାଯାଇଥିଲା ଯେ ମହତ୍ତ୍ୱ ଉପଭୋଗ କରୁଥିବା ହିତଧିକାରୀଙ୍କ ସ୍ୱାର୍ଥ ତାଙ୍କ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ସହିତ ଆନୁସଙ୍ଗିକ ଅଟେ ଏବଂ ସେ ଏକ ସାର୍ବଜନୀନ ଅନୁଷ୍ଠାନର ଦାୟିତ୍ୱରେ ଥିବାରୁ, ଜନସାଧାରଣଙ୍କ ସ୍ୱାର୍ଥ ରକ୍ଷା ପାଇଁ ତାଙ୍କ ଅଧିକାର ଉପରେ ସର୍ବଦା ଯୁକ୍ତିଯୁକ୍ତ ପ୍ରତିବନ୍ଧକ ଲଗାଯାଇପାରିବ । ତେବେ ସେଥିରେ ଏହା ମଧ୍ୟ ଦର୍ଶାଯାଇଥିଲା ଯେ, ଏକ ଯୋଜନା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବା ପାଇଁ ଥିବା ପ୍ରାବଧାନଗୁଡ଼ିକ ଯଦି ନିଜ ନିୟମାବଳୀ ଦ୍ୱାରା ଅଯୌକ୍ତିକ ପ୍ରତିବନ୍ଧକ ସଦୃଶ କାର୍ଯ୍ୟ କରେ, ତେବେ ତାହା ଅସାମ୍ବିଧାନିକ ଏବଂ ଅବୈଧ ହେବ । ଏହି ସମାନ ସିଦ୍ଧାନ୍ତ 'ମହତ୍ତ୍ୱ ଶ୍ରୀ ଜଗନ୍ନାଥ ରାମାନୁଜ ଦାସ ବନାମ ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ' ମାମଲାରେ ଓଡ଼ିଶାର ମଠଗୁଡ଼ିକ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ପରବର୍ତ୍ତୀ ନିଷ୍ପତ୍ତିରେ ଲାଗୁ କରାଯାଇଥିଲା । ସେଠାରେ, 1953 ମସିହାରେ ସଂଶୋଧିତ ହୋଇଥିବା 1939ର ଓଡ଼ିଶା ଅଧିନିୟମ IV ର ଧାରା 38 ଏବଂ 39ର ତତ୍କାଳୀନ ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକର ବୈଧତା ନିମ୍ନଲିଖିତ ସର୍ତ୍ତରେ ବିଚାର କରାଯାଇଥିଲା:

"ଧାରା 38 ଏବଂ 39 ଏକ ଯୋଜନା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବା ସହିତ ଜଡ଼ିତ । ଦେବୋତ୍ତର ସମ୍ପତ୍ତିର ସଠିକ୍ ପ୍ରଶାସନ ନିଶ୍ଚିତ କରିବା ପାଇଁ ନିଶ୍ଚିତ ଭାବେ ଏକ ଯୋଜନା ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରାଯାଇପାରିବ, କିନ୍ତୁ ଆପଣ ଏହା ମନେହେଉଛି ଯେ, ଏହି ଅଧିନିୟମ କୌଣସି ଦେଖାନୀ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦ୍ୱାରା କିମ୍ବା ତାଙ୍କ ତତ୍ତ୍ୱାବଧାନରେ ଯୋଜନା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବାର ବ୍ୟବସ୍ଥା କରୁନାହିଁ, ବରଂ କମିଶନରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କରୁଛି, ଯିଏ କି କେବଳ ଜଣେ ପ୍ରଶାସନିକ କିମ୍ବା କାର୍ଯ୍ୟନିର୍ବାହୀ ଅଧିକାରୀ ଅଟନ୍ତି । ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ତାଙ୍କ ଆଦେଶ ବିରୋଧରେ ଅପିଲ୍ କରିବାର ମଧ୍ୟ କୌଣସି ବ୍ୟବସ୍ଥା ନାହିଁ । ଆମେ ମନେ କରୁ ଯେ, କୌଣସି ନ୍ୟାୟିକ ନ୍ୟାୟାଧିକାରୀର ହସ୍ତକ୍ଷେପ ବିନା ଜଣେ କାର୍ଯ୍ୟନିର୍ବାହୀ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଏକ ଧାର୍ମିକ ଅନୁଷ୍ଠାନ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଯୋଜନା ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିବା, ସେହି ଧାର୍ମିକ ଅନୁଷ୍ଠାନର ପ୍ରମୁଖଙ୍କ ସମ୍ପତ୍ତିର ଅଧିକାର ଉପରେ ଏକ ଅଯୌକ୍ତିକ ପ୍ରତିବନ୍ଧକ ଅଟେ, ଯାହାକି ତାଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ସହିତ ଜଡ଼ିତ । ତେଣୁ, ଅଧିନିୟମର ଧାରା 38 ଏବଂ 39କୁ ଅବୈଧ ବୋଲି ଧରାଯିବା ଉଚିତ ।"

ଏହି ଯୁକ୍ତି ଦର୍ଶାଯାଇଛି ଯେ, ସର୍ବୋଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଏହି ନିଷ୍ପତ୍ତି ପରେ ପାରିତ ହୋଇଥିବା 1954ର ସଂଶୋଧନ ଅଧିନିୟମର କ୍ଷଷ୍ଟ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଆୟୁକ୍ତଙ୍କ ଯୋଜନା ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ବିରୋଧରେ ସିଧାସଳଖ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ଅପିଲ୍ କରିବାର ଅଧିକାର ପ୍ରଦାନ କରି ଉପରୋକ୍ତ ତ୍ରୁଟିର

ସଂଶୋଧନ କରିବା ଥିଲା, ତଥାପି ବର୍ତ୍ତମାନର ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକ ମହତ୍ତ୍ୱଙ୍କ ସମ୍ପତ୍ତିର ଅଧିକାର ଉପରେ ଅଯୌକ୍ତିକ ପ୍ରତିବନ୍ଧକ ହୋଇ ରହିଛି । ଆହୁରି ମଧ୍ୟ ଯୁକ୍ତି ଦର୍ଶାଯାଇଛି ଯେ, ଏକ ଯୋଜନା ପ୍ରକ୍ରିୟାର ପ୍ରାରମ୍ଭିକ ନିଷ୍ପତ୍ତି ଏବେ ବି ଜଣେ କାର୍ଯ୍ୟନିର୍ବାହୀ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କରାଯାଉଥିବା ପ୍ରଶାସନିକ ଯାଞ୍ଚ ଆଧାରରେ ରହିଛି ଏବଂ କୌଣସି ବି ପରିସ୍ଥିତିରେ ଆୟୁକ୍ତଙ୍କ ଆଦେଶ ବିରୋଧରେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ସିଧାସଳଖ ଅପିଲ୍ କରିବା ମହତ୍ତ୍ୱମାନଙ୍କ ଅଧିକାରର ସମ୍ବନ୍ଧରେ ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ସୁରକ୍ଷା ହୋଇପାରିବ ନାହିଁ, ଯେତିକି ସାଧାରଣ ନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ଏକ ମକଦ୍ଦମା ଏବଂ ସେଥିରୁ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟକୁ ପରବର୍ତ୍ତୀ ଅପିଲ୍ କରିବାର ଅଧିକାର ଦ୍ୱାରା ହୋଇଥାନ୍ତା । ଏହା ନିଃସନ୍ଦେହରେ ସତ୍ୟ ଯେ, ଜଣେ ମାମଲାକାରୀଙ୍କ ଦୃଷ୍ଟିକୋଣରୁ ଆୟୁକ୍ତଙ୍କ ଆଦେଶ ବିରୋଧରେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ଅପିଲ୍ କରିବା ଏବଂ ଏକ ସ୍ୱାଧୀନ ମକଦ୍ଦମା ଦାୟର କରିବାର ଅଧିକାର ଓ ସେହି ମକଦ୍ଦମାର ଫଳାଫଳରୁ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟକୁ ଅପିଲ୍ କରିବା ସହିତ ସମାନ କଥା ନୁହେଁ । କିନ୍ତୁ ସାମ୍ବିଧାନିକ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ପାଇଁ ବର୍ତ୍ତମାନର ଅଧିନିୟମର ପ୍ରାବଧାନଗୁଡ଼ିକ ଏକ ଅଯୌକ୍ତିକ ପ୍ରତିବନ୍ଧକ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଛି କି ନାହିଁ ତାହା ବିଚାର କରିବାକୁ ହେଲେ ଏହା ଦେଖିବାକୁ ହେବ ଯେ, ପ୍ରଭାବିତ ବ୍ୟକ୍ତି ନିଜର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପକ୍ଷକୁ ସେହି ମୂଳ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣଙ୍କ ସାମ୍ନାରେ ଉପସ୍ଥାପନ କରିବାର ଏକ ଯୁକ୍ତିଯୁକ୍ତ ସୁଯୋଗ ପାଉଛନ୍ତି କି ନାହିଁ, ଯାହାକୁ କି ଉତ୍ତରାପିତ ପ୍ରଶ୍ନଗୁଡ଼ିକର ନ୍ୟାୟିକ ଭାବେ ସମାଧାନ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ ଏବଂ ପ୍ରଥମ ପର୍ଯ୍ୟାୟର ନ୍ୟାୟାଧିକରଣଙ୍କ ତୁଚ୍ଛଗୁଡ଼ିକୁ, ଯଦି କିଛି ଥାଏ, ସଂଶୋଧନ କରିବା ପାଇଁ ସାଧାରଣ ଭାବେ ଗଠିତ ନ୍ୟାୟାଳୟ ବା ନ୍ୟାୟାଳୟଗୁଡ଼ିକରେ ତାଙ୍କ ପାଖରେ ଏକ ନିୟମିତ ଅପିଲ୍ ସୁବିଧା ଅଛି କି ନାହିଁ । ସେହି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ପାଇଁ ଏହା ଧ୍ୟାନ ଦେବା ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ଯେ, ବର୍ତ୍ତମାନର ଅଧିନିୟମର ଧାରା 4 ଅନୁଯାୟୀ, ଦେବୋତ୍ତର ଆୟୁକ୍ତଙ୍କୁ (ରାଜ୍ୟର) ନ୍ୟାୟିକ ସେବାର ଜଣେ ସଦସ୍ୟ ହେବାକୁ ପଡ଼ିବ ଯିଏ କି ଅଧସ୍ତନ ବିଚାରପତି ପଦବୀରୁ ନିମ୍ନ ପାହ୍ୟାର ହୋଇନଥିବେ; ଅପରପକ୍ଷେ, 1939ର ଅଧିନିୟମ IV ର ଧାରା 7 ଅଧୀନରେ ଜଣେ ଦେବୋତ୍ତର ଆୟୁକ୍ତ ନ୍ୟାୟିକ କିମ୍ବା କାର୍ଯ୍ୟନିର୍ବାହୀ ସେବାର ଯେକୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତି ହୋଇପାରନ୍ତି ଏବଂ ସେଠାରେ ନ୍ୟାୟିକ ସେବାର ଜଣେ ସଦସ୍ୟଙ୍କୁ ନିଯୁକ୍ତ ହୋଇଥିଲେ ମଧ୍ୟ ସେ ଅଧସ୍ତନ ବିଚାରପତି ପଦବୀରୁ ନିମ୍ନ ପାହ୍ୟାର ବ୍ୟକ୍ତି ହୋଇପାରନ୍ତି । ଅନ୍ୟ ଏକ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ପାର୍ଥକ୍ୟ ପ୍ରତି ମଧ୍ୟ ଧ୍ୟାନ ଦେବାକୁ ହେବ, ଅର୍ଥାତ୍, ପୂର୍ବ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 38 ଅଧୀନରେ ଯାଞ୍ଚ ପ୍ରକ୍ରିୟା 'ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ଶୈଳୀରେ' କରାଯିବାର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଥିଲା, ଯାହାର ଅର୍ଥ ହେଉଛି ଅଧିନିୟମ ଅଧୀନରେ ପ୍ରାଦେଶିକ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଣୀତ ନିୟମାବଳୀ ଅନୁଯାୟୀ ଏବଂ ତେଣୁ ଏହା ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପରିବର୍ତ୍ତନଯୋଗ୍ୟ ଥିଲା; କିନ୍ତୁ ବର୍ତ୍ତମାନର ଅଧିନିୟମର ଧାରା 42 (1) (b) ବିଶେଷ ଭାବରେ

ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇଛି ଯେ 'ଆୟୁକ୍ତ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ଶୈଳୀରେ ଏବଂ ଯଥାସମ୍ଭବ ଦେଖାନୀ କାର୍ଯ୍ୟବିଧି ସଂହିତାର ମକଦ୍ଦମାଗୁଡ଼ିକର ବିଚାର ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ପ୍ରାବଧାନ ଅନୁଯାୟୀ ଏକ ତଦନ୍ତ କରିବେ' । ଏହା ମଧ୍ୟ ଧ୍ୟାନ ଦିଆଯାଇପାରେ ଯେ, ଆୟୁକ୍ତ ନିଜର ଯାଞ୍ଚ ଆରମ୍ଭ କରିବା ପୂର୍ବରୁ ଏହା ଆଶା କରାଯାଏ ଯେ ସହକାରୀ ଆୟୁକ୍ତ, ଯିଏ କି ଧାରା 5 (2) ଅନୁଯାୟୀ ଜଣେ ମୁନସିଫ୍ ପଦବୀରୁ ନିମ୍ନ ପାହ୍ୟାର ହୋଇନଥିବା ଏକ ନ୍ୟାୟିକ ପଦବୀରେ ଥିବା ବ୍ୟକ୍ତି ହୋଇଥିବେ, ସେ ନିଜ ମତ ଅନୁଯାୟୀ ଉପଯୁକ୍ତ ମନେ କରୁଥିବା ଯାଞ୍ଚ କରିବେ ଏବଂ ନିଜର ରିପୋର୍ଟ ଦାଖଲ କରିବେ । ତେଣୁ ବର୍ତ୍ତମାନର ଅଧିନିୟମର ଅନୁଯାୟୀ ଯୋଜନା ପ୍ରସ୍ତୁତିର ପ୍ରାରମ୍ଭିକ ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ, ପ୍ରଥମେ ଜଣେ ମୁନସିଫ୍ ପାହ୍ୟାର ନ୍ୟାୟିକ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଏକ ପ୍ରାଥମିକ ଯାଞ୍ଚର ବ୍ୟବସ୍ଥା ରହିଛି ଏବଂ ଏହା ପରେ ଅଧିକୃତ ବିଚାରପତି ପାହ୍ୟାର ଆୟୁକ୍ତଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ଏକ ନିୟମିତ ଏବଂ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ତଦନ୍ତ କରାଯାଇଥାଏ । ଏହା ସହିତ ଏହି ଯାଞ୍ଚ ଯଥାସମ୍ଭବ ଦେଖାନୀ କାର୍ଯ୍ୟବିଧି ସଂହିତାର ମକଦ୍ଦମାଗୁଡ଼ିକର ବିଚାର ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ପ୍ରାବଧାନ ଅନୁଯାୟୀ ହେବ ବୋଲି ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦିଆଯାଇ ଆୟୁକ୍ତଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ହେଉଥିବା ଏହି ତଦନ୍ତକୁ ମାମଲାର ବିଚାର ପ୍ରକ୍ରିୟା ସଦୃଶ କରାଯାଇଛି ଏବଂ ତାହା ଦ୍ଵାରା ପରିଚାଳିତ କରାଯାଇଛି । ତେଣୁ, ପୂର୍ବ ଅଧିନିୟମ ଅଧୀନରେ ଆୟୁକ୍ତଙ୍କ ସାମ୍ନାରେ ହେଉଥିବା ଯାଞ୍ଚ ଜଣେ କାର୍ଯ୍ୟନିର୍ବାହୀ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ଦ୍ଵାରା କରାଯାଉଥିବା ଏକ ପ୍ରଶାସନିକ ଯାଞ୍ଚ ପ୍ରକୃତିର ହୋଇଥାଇ ପାରେ, କିନ୍ତୁ ବର୍ତ୍ତମାନର ଅଧିନିୟମ ଅଧୀନରେ ଥିବା ଏହି ଯାଞ୍ଚ ନିଜେ ନ୍ୟାୟିକ ଅଧିକାରୀମାନଙ୍କ ଦ୍ଵାରା କରାଯାଉଥିବା ଏକ ନ୍ୟାୟିକ ଯାଞ୍ଚ ଅଟେ, ଯାହା ପରେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ନିୟମିତ ଅପିଲ୍ କରିବାର ଅଧିକାର ରହିଥାଏ । ଏଭଳି ଏକ ପ୍ରକ୍ରିୟା ସମ୍ବନ୍ଧରେ ପ୍ରସ୍ତାବିତ କରାଯାଇଥିବା ଯୋଜନାକୁ କେବଳ ସେହି କାରଣରୁ ମହତ୍ତ୍ଵ ଅଧିକାର ଉପରେ ଏକ ଅଯୌକ୍ତିକ ପ୍ରତିବନ୍ଧକ ବୋଲି ଘୋଷଣା କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ । ବିଧାନମଣ୍ଡଳ ହୁଏତ ଭାବିଥାଇପାରନ୍ତି ଯେ, ଦେଖାନୀ ନ୍ୟାୟାଳୟେ ନିୟମିତ ମକଦ୍ଦମା ଜରିଆରେ ପ୍ରଭାବିତ ମହତ୍ତ୍ଵ ଦ୍ଵାରା ଅନୁସରଣ କରାଯିବାକୁ ଥିବା ପ୍ରାଥମିକ କାର୍ଯ୍ୟ ନିର୍ବାହୀ ତଦନ୍ତ ରୂପରେ ବିଚାରାଦେଶ ସମ୍ମୁଖରେ ତଦନ୍ତ କରିବା ପରିବର୍ତ୍ତେ, ଅଧିକ ଗମ୍ଭୀରତା ଏବଂ ପ୍ରଭାବଶୀଳତା ସହିତ ବିଚାରାଦେଶ ସମ୍ମୁଖରେ ତଦନ୍ତକୁ ପ୍ରଭାବିତ କରିବା ଏବଂ ଏହାକୁ ନ୍ୟାୟିକ କାର୍ଯ୍ୟବିଧି ଅନୁଯାୟୀ ଏକ ନିୟମିତ ନ୍ୟାୟିକ ତଦନ୍ତ ସହିତ ସମାନ କରିବା ଏବଂ ତା'ପରେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟକୁ ସିଧାସଳଖ ଅପିଲ୍ କରିବାର ଅଧିକାର ପ୍ରଦାନ କରିବା ସାଧାରଣ ଜନସ୍ଵାର୍ଥ ଦୃଷ୍ଟିରୁ ଅଧିକ ସନ୍ତୋଷଜନକ ଅଟେ ।

ଏହା ଦୃଢ଼ ଭାବରେ ଯୁକ୍ତି କରାଯାଇଛି ଯେ, ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟକୁ ଅପିଲ୍ କରିବାର କେବଳ ଏକ ଅଧିକାର ବାସ୍ତବରେ ଏକ ସୀମିତ ଅପିଲ୍ ପ୍ରକୃତିର ହେବ, ଯାହା କେବଳ କେତେକ ମୌଳିକ

ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ଆପଣ ମଧ୍ୟରେ ସୀମିତ ରହିବ ଏବଂ ସମ୍ଭବତଃ କେବଳ ଆଇନଗତ ପ୍ରଶ୍ନ ମଧ୍ୟରେ ସୀମିତ ରହିବ । ଆମେ ଏଭଳି କୌଣସି ଆଶଙ୍କାର କୌଣସି ଆଧାର ପାଇନାହିଁ । ଅପିଲ୍ କରିବାର ଅଧିକାର ଅତି ବ୍ୟାପକ ଏବଂ ସାଧାରଣ ସର୍ତ୍ତାବଳୀରେ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଛି । ସ୍ପଷ୍ଟ ଭାବରେ, ଏହି ଅପିଲ୍ ଉଭୟ ତଥ୍ୟ ଏବଂ ଆଇନ ଉପରେ ଆଧାରିତ ହୋଇପାରେ ଏବଂ ଏହା କେବଳ ଯୋଜନାର ଗୁଣବତ୍ତା ସହିତ ଜଡ଼ିତ ହେବ ନାହିଁ, ବରଂ ସେହି ସମସ୍ତ ମୌଳିକ ବିଷୟ ସହିତ ମଧ୍ୟ ଜଡ଼ିତ ହେବ ଯାହାର ନିର୍ଣ୍ଣୟ ଏକ ଯୋଜନା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବାରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ଅଟେ । ଆମ ମତରେ, ବର୍ତ୍ତମାନର ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକୁ ମହତ୍ତ୍ୱ ଅଧିକାର ଉପରେ ଏକ ଅଯୌକ୍ତିକ କଟକଣା ଦର୍ଶାଇ ରଦ୍ଦ କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ ।

ଏହି ସମ୍ପର୍କରେ ଅନ୍ୟ ଦୁଇଟି ଗୌଣ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଆମ ଦୃଷ୍ଟିଗୋଚରକୁ ଅଣାଯାଇଛି ଏବଂ ଏହା ଅଧିକାର ଉପରେ ଏକ ଅଯୌକ୍ତିକ କଟକଣା ବୋଲି ଦର୍ଶାଇ ଏହା ଉପରେ ଭରସା କରାଯାଇଛି । ପ୍ରଥମଟି ହେଉଛି, ଯେଉଁଠାରେ 1939 ଅଧିନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ମକଦ୍ଦମା ଦାୟର କରିବାର ମିଆଦ ଛଅ ମାସ ଥିଲା, ବର୍ତ୍ତମାନର ଅଧିନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ଅପିଲ୍ କରିବା ପାଇଁ ଅନୁମତିପ୍ରାପ୍ତ ସମୟ ସୀମା ମାତ୍ର 30 ଦିନ ଅଟେ । ଅନ୍ୟଟି ହେଉଛି, ଧାରା 74 (3) ଅନୁଯାୟୀ, ଅପିଲ୍ ର ତୃତୀୟ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଆୟୁକ୍ତଙ୍କ ଆଦେଶର କାର୍ଯ୍ୟକାରୀତାକୁ ସ୍ଥଗିତ ରହିବ ନାହିଁ । ଏହି ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକ ଯୋଜନା ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେବା ପରେ ପ୍ରଭାବିତ ମହତ୍ତ୍ୱ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଅତ୍ୟନ୍ତ କଠୋର ଭାବେ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଛି ବୋଲି ଯୁକ୍ତି କରାଯାଇଛି । ଏହା ଦର୍ଶାଯାଇଛି ଯେ, ଏକ ଯୋଜନା ତୁରନ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେବା ଫଳରେ, ମହତ୍ତ୍ୱକୁ ମଠର ପ୍ରକୃତ ଦଖଲରୁ ବଞ୍ଚିତ କରାଯାଇପାରେ, ଏବଂ ସେଥିପାଇଁ ଅନୁମତିପ୍ରାପ୍ତ ଅତି ଅଳ୍ପ ସମୟ ମଧ୍ୟରେ ଅପିଲ୍ ଦାୟର କରିବାର ଆବଶ୍ୟକୀୟ ମାଧ୍ୟମ ବା ସମ୍ବଳରୁ, ଏବଂ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ଅପିଲ୍ ପରିଚାଳନା କରିବା ପାଇଁ କିମ୍ବା ବର୍ଷ ବର୍ଷ ଧରି ଚାଲିବାକୁ ଥିବା ଏହି ଅପିଲ୍ ବିଚାରାଧୀନ ସମୟ ମଧ୍ୟରେ ନିଜର ଭରଣପୋଷଣ ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକୀୟ ସମ୍ବଳରୁ ମଧ୍ୟ ସେ ବଞ୍ଚିତ ହୋଇପାରନ୍ତି । ଏହି ଯୁକ୍ତିରେ ବିଶେଷ କିଛି ବଳ ନାହିଁ । ଯେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅପିଲ୍ ଦାୟର କରିବାର ପ୍ରଶ୍ନ ରହିଛି, ସେଥିରେ କୌଣସି ଅସୁବିଧା ହେବା ଉଚିତ ନୁହେଁ, କାରଣ ନିଃସ୍ୱ ବ୍ୟକ୍ତି ଭାବରେ ଅପିଲ୍ ଦାୟର କରିବା ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକ ଏଠାରେ ପ୍ରଯୁଜ୍ୟ ହେବ ଏବଂ ପରିସ୍ଥିତି ଅନୁଯାୟୀ ଏହାର ସୁଯୋଗ ନିଆଯାଇପାରିବ । ଯେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏଭଳି କୌଣସି ପରିସ୍ଥିତି ସୃଷ୍ଟି ହୋଇପାରେ, ଯାହା ଅପିଲ୍ ପରିଚାଳନା ପାଇଁ ଆର୍ଥିକ ସୁବିଧା ସୁଯୋଗ କିମ୍ବା ମଧ୍ୟବର୍ତ୍ତୀକାଳୀନ ଭରଣପୋଷଣର ଆବଶ୍ୟକତା କରେ, ସେଥିପାଇଁ ବିଜ୍ଞ ଆର୍ଟିକ୍ଲ-ଜେନେରାଲ ପରାମର୍ଶ ଦେଇଛନ୍ତି ଯେ ଅପିଲ୍ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ପାଖରେ ନ୍ୟାସ ଭୂ-ସମ୍ପତ୍ତିରୁ ପାଣି ଯୋଗାଇବା ପାଇଁ ଉପଯୁକ୍ତ

ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେବାର ଅନ୍ତର୍ନିହିତ କ୍ଷମତା ଏବଂ ବିବେକାଧିକାର ରହିବ; ଏବଂ ଯେକୌଣସି ଦୃଷ୍ଟିକୋଣରୁ, ଅପିଲ୍ ବ୍ୟବସ୍ଥାରେ ଏଭଳି କ୍ଷମତା ଏବଂ ବିବେକାଧିକାର ଅନ୍ତର୍ନିହିତ ଥିବା ସ୍ୱୀକାର କରିବାକୁ ହେବ, ଯଦ୍ୱାରା ଉକ୍ତ ଅପିଲ୍ କରିବାର ଅଧିକାର ଭ୍ରମାତ୍ମକ ହୋଇପାରିବ ନାହିଁ । ଏହିପରି ଭାବରେ ଉପସ୍ଥାପିତ କରାଯାଇଥିବା ପରାମର୍ଶକୁ ବିଚାରକୁ ନେଇ, ଯାହାକୁ ଆମେ ଗ୍ରହଣ କରୁଛୁ, ଆମେ ଏହା ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରିପାରିବୁ ନାହିଁ ଯେ ଧାରା 74 (3) ର ସେହି ବ୍ୟବସ୍ଥା—ଯେଉଁଥିରେ ଏକ ଯୋଜନା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବା ପାଇଁ ଆୟୁକ୍ତଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଦିଆଯାଇଥିବା ଆଦେଶର କାର୍ଯ୍ୟକାରୀତାକୁ ଅପିଲ୍ ରୁଡ଼ାନ୍ତ ନିଷ୍ପତ୍ତି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସ୍ଥଗିତ କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ—ତାହା ଏକ ଅଯୌକ୍ତିକ ପ୍ରତିବନ୍ଧକ ଆଣିଥାଏ । ଏହି ଦୃଷ୍ଟିକୋଣରୁ ଆମେ ମନେକରୁ ଯେ, ଉପରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଥିବା ଆନୁଷ୍ଠାନିକ ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକ କୌଣସି ପ୍ରକାରେ ମୁଖ୍ୟ ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକର ଯୌକ୍ତିକତାକୁ କ୍ଷୁଣ୍ଣ କରୁନାହାନ୍ତି । ତେଣୁ, ଆମ ମତରେ, ଯୋଜନା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବା ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ 1954 ମସିହାରେ ସଂଶୋଧିତ ବର୍ତ୍ତମାନର 1952ର ଅଧିନିୟମର ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକ, ଉପସ୍ଥାପିତ କରାଯାଇଥିବା କୌଣସି ବି ସାମ୍ବିଧାନିକ ଆପତ୍ତି ପାଇଁ ଉଦ୍ଭୁତ ନୁହେଁ ଏବଂ ଏଗୁଡ଼ିକ ବୈଧ ଅଟନ୍ତି ।

ପରବର୍ତ୍ତୀ ପ୍ରସଙ୍ଗ ଯାହା ଅନୁରୋଧ କରାଯାଇଛି, ତାହା ଏହି ତଥ୍ୟ ଉପରେ ନିର୍ଭର କରେ ଯେ ମହାପରକାଶ, ଉତ୍ତରପାର୍ଶ୍ୱ, ଦକ୍ଷିଣପାର୍ଶ୍ୱ ଏବଂ ରାଧାକାନ୍ତ ମଠ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଆମ ସମ୍ମୁଖରେ ଥିବା ଚାରୋଟି ଆବେଦନରେ, ସେଗୁଡ଼ିକରେ ପ୍ରକୃତରେ 1953 ମସିହାରେ ସଂଶୋଧିତ ଓଡ଼ିଶା ଅଧିନିୟମ IV/1939ର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅନୁଯାୟୀ 1953 ମସିହାରେ ଯୋଜନାଗୁଡ଼ିକ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଇଥିଲା । ଏଠାରେ ସ୍ମରଣ କରାଯାଇପାରେ ଯେ, ଉପରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଥିବା ମାର୍ଚ୍ଚ 1954 ମସିହାର ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ନିଷ୍ପତ୍ତି ଦ୍ୱାରା ଏହି ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକୁ ଅବୈଧ ଘୋଷଣା କରାଯାଇଥିଲା । ତେଣୁ, ଏହା ସ୍ୱୀକାର କରିବାକୁ ହେବ ଯେ ତତ୍କାଳୀନ ପ୍ରଚଳିତ ଆଇନ ଅନୁଯାୟୀ ଏହି ଯୋଜନାଗୁଡ଼ିକ ଶୂନ୍ୟ ବା ରଦ୍ଦ ଥିଲା। ସେହି ପରିସ୍ଥିତିକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି ଓଡ଼ିଶା ବିଧାନମଣ୍ଡଳ 1954 ମସିହାରେ ଏକ ସଂଶୋଧନ ଦ୍ୱାରା 1952ର ଅଧିନିୟମରେ ଧାରା 79- A ପ୍ରବର୍ତ୍ତନ କରିଥିଲେ, ଯାହା ନିମ୍ନମତେ ଦର୍ଶାଗଲା :

ଏହି ଅଧିନିୟମର ଅନ୍ୟ କୌଣସି ବ୍ୟବସ୍ଥାରେ କିମ୍ବା କୌଣସି ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ କୌଣସି ରାୟ, ଡିକ୍ରି କିମ୍ବା ଆଦେଶରେ ଯାହା କିଛି ଉଲ୍ଲେଖ ଥିଲେ ସୁଦ୍ଧା; ଓଡ଼ିଶା ହିନ୍ଦୁ ଧାର୍ମିକ ଦେବୋତ୍ତର (ସଂଶୋଧନ) ଅଧାଦେଶ, 1953ର ପ୍ରବର୍ତ୍ତନ ପରେ ଏବଂ ଏହି ଅଧିନିୟମର ପ୍ରବର୍ତ୍ତନ ପୂର୍ବରୁ, ଓଡ଼ିଶା ହିନ୍ଦୁ ଧାର୍ମିକ ଦେବୋତ୍ତର ଅଧିନିୟମ, 1953ର ଧାରା 38 ଏବଂ 39 ଅନୁଯାୟୀ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ

କରାଯାଇଛି ବୋଲି ଦର୍ଶାଯାଉଥିବା ସମସ୍ତ ଯୋଜନାଗୁଡ଼ିକୁ ଏହି ଅଧିନିୟମର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅଧୀନରେ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ବା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଇଛି ବୋଲି ଧରିନିଆଯିବ । ଏଭଳି କୌଣସି ଯୋଜନା ଦ୍ଵାରା ଅସନ୍ନତ୍ଵ କିମ୍ବା ପ୍ରଭାବିତ ଯେକୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତି, ଏହି ଅଧିନିୟମ ପ୍ରବର୍ତ୍ତନ ହେବା ତାରିଖରୁ ଷାଠିଏ ଦିନ ମଧ୍ୟରେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ଏକ ଅପିଲ୍ ଦାୟର କରିପାରିବେ ଏବଂ ଧାରା 44ର ଉପଧାରା (2) ଅଧୀନରେ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ଅପିଲ୍ ଭଳି ଏହି ଅପିଲ୍‌ର ବିଚାର ଏବଂ ଚୂଡ଼ାନ୍ତ ନିକାଶ ସମାନ ଢଙ୍ଗରେ କରାଯିବ । ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟର ରାୟ ଦ୍ଵାରା ଅବୈଧ ଘୋଷିତ ହୋଇଥିବା ଯୋଜନାଗୁଡ଼ିକୁ ପୁନର୍ଜୀବିତ କରିବା ଏବଂ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟର ରାୟରେ ପରିଲକ୍ଷିତ ତ୍ରୁଟିକୁ ଦୂର କରିବା ପାଇଁ ପ୍ରୟାସ କରିବା, ଏହି ଅଧିନିୟମ ଆରମ୍ଭ ହେବାର 60 ଦିନ ମଧ୍ୟରେ ସେହି ଯୋଜନା ବିରୁଦ୍ଧରେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟେ ନିୟମିତ ଆବେଦନ କରିବାର ବିଚାରାଦେଶ କରିବା ଏହାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ । ଏହା ଲକ୍ଷ୍ୟ କରାଯାଇପାରେ ଯେ ଏହିପରି ପୁନରୁଦ୍ଧାର ହୋଇଥିବା ଯୋଜନାଗୁଡ଼ିକ କେବଳ ସେହି ଯୋଜନାଗୁଡ଼ିକ ଯାହା ଓଡ଼ିଶା ହିନ୍ଦୁ ଧାର୍ମିକ ଦେବୋତ୍ତର (ସଂଶୋଧନ) ଅଧାଦେଶ, 1953 ର ଆରମ୍ଭ ପରେ ଏବଂ 1952 ଅଧିନିୟମ ଆରମ୍ଭ ହେବା ପୂର୍ବରୁ, ଅର୍ଥାତ୍ 16 ମେ, 1953 ରୁ 31 ଡିସେମ୍ବର, 1954 ମଧ୍ୟରେ ସ୍ଥିର ହୋଇଥିଲା (ଏହା ପରେ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଅବଧି ଭାବରେ ସୂଚିତ ହୋଇଛି) । ଠିକ୍ ଏହି ସମୟ ମଧ୍ୟରେ 1953 ମସିହାରେ 1939 ଅଧିନିୟମର ସଂଶୋଧନ ଯଥାର୍ଥତା ହୋଇଥିଲା, ଯାହା ମକଦ୍ଦମାର ଅଧିକାରକୁ ଉଚ୍ଛେଦ କରିଥିଲା ଏବଂ ଆୟୁକ୍ତଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ଯୋଜନାକୁ ଚୂଡ଼ାନ୍ତ ଏବଂ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ କରିଥିଲା । ଧାରା 79-A ର ସର୍ତ୍ତାବଳୀ ଅନୁଯାୟୀ, ଏହା କୌଣସି ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ କୌଣସି ରାୟ, ଡିକ୍ରି କିମ୍ବା ଆଦେଶ ସତ୍ତ୍ୱେ, ଅବୈଧ ଘୋଷିତ ଯୋଜନାକୁ ପୁନର୍ଜୀବିତ କରିବାକୁ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ; ଯାହାର ଅର୍ଥ ହେଉଛି, ଯଦିଓ ଏକ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଉଚ୍ଚ ଯୋଜନାକୁ ରଦ୍ଦ ବୋଲି ଘୋଷଣା କରିଥାଇପାରନ୍ତି, ତଥାପି ତାହାକୁ ପ୍ରଭାବଶାଳୀ ବୋଲି ବିବେଚନା କରାଯାଏ । ଏହା ସୂଚିତ କରାଯାଇଛି ଯେ, ଏହା ସିଧାସଳଖ ଭାବେ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ନିଷ୍ପତ୍ତିକୁ ଅବମାନନା କରୁଛି ଏବଂ ଯେଉଁ ବିଷୟକୁ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ଅବୈଧ ଏବଂ ଅସାମ୍ବିଧାନିକ ବୋଲି ନିଷ୍ପତ୍ତି ଦେଇଥିଲେ, ତାହାକୁ ବୈଧ ଏବଂ ସାମ୍ବିଧାନିକ ଘୋଷଣା କରିବାର କ୍ଷମତା ବିଧାନମଣ୍ଡଳର ନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ଏହା ଲକ୍ଷ୍ୟ କରିବାକୁ ହେବ ଯେ, ବିଧାନମଣ୍ଡଳ ସେଭଳି କିଛି କରିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରୁନାହିଁ । ଏହା ଯାହା କରୁଛି ତାହା ହେଉଛି ପୂର୍ବରୁ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ହୋଇଥିବା ଯୋଜନାଗୁଡ଼ିକୁ, ତତ୍କାଳୀନ ପ୍ରଚଳିତ ଆଇନ ଅନୁଯାୟୀ ସେହି ସମାନ ତାରିଖଗୁଡ଼ିକରେ ବୈଧ ଭାବେ ସ୍ଥିର ହୋଇଥିଲା ବୋଲି ବିବେଚନା କରିବା ନୁହେଁ । ଏହା ନିଶ୍ଚିତ ଭାବେ ବିଧାନମଣ୍ଡଳର କ୍ଷମତା ବାହାରେ, କାରଣ ଅସାମ୍ବିଧାନିକତାକୁ ସେହିଭଳି ଭାବରେ ଅତିକ୍ରମ କରିବାର କ୍ଷମତା ବିଧାନମଣ୍ଡଳର ନାହିଁ । କିନ୍ତୁ

ବିଧାନମଣ୍ଡଳ ଯାହା କରିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରିଛି ତାହା ହେଉଛି, ସେହି ସମାନ ଯୋଜନାଗୁଡ଼ିକୁ ହାତକୁ ନେଇ ସେଗୁଡ଼ିକ ବର୍ତ୍ତମାନର ଅଧିନିୟମର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅଧୀନରେ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ହୋଇଛି ବୋଲି ଧରିନେବା, ଏବଂ ସେହି ଅନୁଯାୟୀ ବର୍ତ୍ତମାନର ଆଇନ ଅଧୀନରେ ଉପଲବ୍ଧ ଯେକୌଣସି ଆଇନଗତ ଆହ୍ୱାନ ପାଇଁ ସେଗୁଡ଼ିକୁ ଉନ୍ନତ ରଖିବା । ବିଧାନମଣ୍ଡଳୀୟ ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ ଏଭଳି ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅସାଧାରଣ ନୁହେଁ, ଏବଂ ପୂର୍ବରୁ କରାଯାଇଥିବା କାର୍ଯ୍ୟକୁ ପୁଣି ଥରେ କରିବାର ସାଧାରଣ ଜନସାଧାରଣଙ୍କ ଅସୁବିଧାକୁ ଏଡ଼ାଇବା ପାଇଁ ଏହା ପ୍ରଶଂସନୀୟ କରାଯାଇଛି । ଧାରା 79-Aର ପରିଣାମ ହେଉଛି ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଅବଧି ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଇଥିବା ଯୋଜନାଗୁଡ଼ିକୁ, ବର୍ତ୍ତମାନର ଅଧିନିୟମ ପ୍ରବର୍ତ୍ତନ ହେବାର ତୁରନ୍ତ ପରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଇଥିବା ଯୋଜନା ଭାବେ ବିବେଚନା କରିବା ଏବଂ ଏକ କାଳ୍ପନିକ ଆଇନଗତ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଦ୍ୱାରା ଧାରା 42 ଅଧୀନରେ ଆବଶ୍ୟକ ହେଉଥିବା ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକ୍ରିୟାଗତ ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପଦକ୍ଷେପଗୁଡ଼ିକର ଅନୁପାଳନକୁ ଏଥିରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ଅଛି ବୋଲି ଦର୍ଶାଇବା । ଏଭଳି ଏକ ବ୍ୟବସ୍ଥା ବିଧାନମଣ୍ଡଳର କ୍ଷମତାର ପରିସର ମଧ୍ୟରେ ନାହିଁ ବୋଲି ଭାବିବାର କୌଣସି ଆଧାର ଆମେ ଦେଖିପାରୁ ନାହିଁ । ଏହା ପରାମର୍ଶ ଦିଆଯାଇଛି ଯେ, ଏହା ବାସ୍ତବରେ ସମ୍ବିଧାନର ଅନୁଚ୍ଛେଦ 32 ଅଧୀନରେ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ କ୍ଷେତ୍ରାଧିକାର ଉପରେ ହସ୍ତକ୍ଷେପ କରୁଛି । କିନ୍ତୁ ସେହି ପ୍ରସ୍ତାବରେ କୌଣସି ସାରବତ୍ତା ନାହିଁ । ମୌଳିକ ଅଧିକାରର କୌଣସି ଉଲ୍ଲଙ୍ଘନ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଅନୁଚ୍ଛେଦ 32 ଅନୁଯାୟୀ ଆଶ୍ୱସ୍ତି ପାଇବା ପାଇଁ ଯେକୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ଅଧିକାର କୌଣସି ପ୍ରକାରେ କ୍ଷୁଣ୍ଣ ହେଉନାହିଁ ଯେ ଅନୁଚ୍ଛେଦ 32 ଅନୁଯାୟୀ ଏକ ଆବେଦନ ଉପରେ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଦିଆଯାଇଥିବା ଏକ ପ୍ରକୃତ ନିଷ୍ପତ୍ତି ଉପଯୁକ୍ତ ଏବଂ ସକ୍ଷମ ଆଇନଗତ ପଦକ୍ଷେପ ଦ୍ୱାରା ରଦ୍ଦ ହୋଇଥାଏ । ବାସ୍ତବରେ, ପୂର୍ବ ପରିପ୍ରେକ୍ଷୀରେ ଏହି ଅଧିକାରର ସଫଳତାର ସହ ପ୍ରୟୋଗ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ବର୍ତ୍ତମାନର ପରିପ୍ରେକ୍ଷୀରେ ମଧ୍ୟ ଏହାକୁ ପୁନର୍ବାର ଆହ୍ୱାନ କରାଯାଇଛି । ଯଦି ଏହା ଏଥର ବିଫଳ ହୁଏ, ତେବେ ଏହା ଏଥିପାଇଁ ନୁହେଁ ଯେ ଅନୁଚ୍ଛେଦ 32 ଅନୁଯାୟୀ ଥିବା ଅଧିକାର ଏବଂ ପ୍ରତିକାରକୁ ଛଡ଼ାଇ ନିଆଯାଇଛି କିମ୍ବା ପ୍ରଭାବିତ କରାଯାଇଛି, ବରଂ ଏଥିପାଇଁ ଯେ ଏହାର ଅସାମ୍ବିଧାନିକତାକୁ ହଟାଇ ଦିଆଯାଇଛି । ତେଣୁ, ବିଧାନସଭା ଅକ୍ଷମତା ଆଧାରରେ ଧାରା 79-A ଉପରେ କୌଣସି ଆପତ୍ତି ପାଇଁ ଉନ୍ନତ ନୁହେଁ ।

ଏହା ମଧ୍ୟ ଯୁକ୍ତି କରାଯାଇଛି ଯେ, 1953 ମସିହାରେ ସଂଶୋଧିତ 1939 ଅଧିନିୟମକୁ ଆଧାର କରି ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇଥିବା ଯୋଜନାକୁ ଏକ କାଳ୍ପନିକ ବ୍ୟବସ୍ଥା ମାଧ୍ୟମରେ ବର୍ତ୍ତମାନର ଅଧିନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଏକ ଯୋଜନା ଭାବରେ ଗ୍ରହଣ କରିବା, ପ୍ରକୃତରେ ଜଣେ ପୀଡ଼ିତ

ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ସେହି ସୁବିଧାଗୁଡ଼ିକରୁ ବଞ୍ଚିତ ହେବାର ସ୍ୱଭାବ ଅଟେ, ଯାହା ସେ ପାଇଥାନ୍ତେ ଯଦି ବାସ୍ତବରେ ଏହି ଯୋଜନାଟି ବର୍ତ୍ତମାନର ଅଧିନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ସ୍ଥିର କରାଯାଇଥାନ୍ତା; ଏବଂ ତେଣୁ ଏଭଳି ଏକ ଯୋଜନା ଏବେ ବି ଅଯୌକ୍ତିକ ପ୍ରତିବନ୍ଧକ (ଅଯୁକ୍ତିଯୁକ୍ତ କଟକଣା) ଭାବରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବ। ଏହି ଯୁକ୍ତି ମଧ୍ୟ ଭିତ୍ତିହୀନ (ସାରହୀନ) ଅଟେ। ଏହା ସତ୍ୟ ଯେ ବର୍ତ୍ତମାନର ଅଧିନିୟମରେ ଯୋଜନା ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ ଚାରୋଟି ପଦକ୍ଷେପ ରହିଛି, ଯାହା ନିମ୍ନଲିଖିତ ଅଟେ:

(1) ଏହି ଯୋଜନାଟି ଜଣେ ଆୟୁକ୍ତଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯିବାର ବ୍ୟବସ୍ଥା ରହିଛି, ଯିଏ କି ନିଯୁକ୍ତି ଅନୁସାରେ ଜଣେ ନ୍ୟାୟିକ ଅଧିକାରୀ ଅଟନ୍ତି ।

(2) ଏହି ପ୍ରକ୍ରିୟାଟି, ଯେତେଦୂର ସମ୍ଭବ, ଦେଖାନୀ ମକଦ୍ଦମାର ବିଚାର ପ୍ରକ୍ରିୟା ସହିତ ସମାନ ଅଟେ ।

(3) ସହକାରୀ ଆୟୁକ୍ତଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଏକ ପ୍ରାଥମିକ ତଦନ୍ତ ହେଉଛି ।

(4) ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ଏକ ଆବେଦନ ରହିଛି । ଏହି ଚାରୋଟି ମଧ୍ୟରୁ, ଶେଷଟି ହେଉଛି ମୁଖ୍ୟ ପ୍ରସଙ୍ଗ ଏବଂ ଏଥିପାଇଁ ଧାରା 79-A ଅନୁଯାୟୀ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଭାବରେ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରାଯାଇଛି, ଏବଂ ଅପିଲ୍ କରିବାର ଅଧିକାର ପାଇଁ ଅଧିନିୟମ ଲାଗୁ ହେବା ତାରିଖଠାରୁ ଷାଠିଏ ଦିନର ଅବଧି ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଛି । ଏହି ଷୋର ଉପରେ କୌଣସି ଅଭିଯୋଗ ହୋଇପାରିବ ନାହିଁ ।

ଏହା ସତ୍ୟ ଯେ ଏହି ଅଧିନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ଯଥାର୍ଥତା ହେଉଥିବା ଯୋଜନାଗୁଡ଼ିକ, ଅର୍ଥାତ୍ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସମୟ ମଧ୍ୟରେ, ସମ୍ଭବତଃ (a) ଜଣେ କାର୍ଯ୍ୟନିର୍ବାହୀ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଇଥାଇପାରେ, ଏବଂ (b) କାର୍ଯ୍ୟନିର୍ବାହୀ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଣୀତ ନିୟମାବଳୀର ପ୍ରକ୍ରିୟା ଅନୁଯାୟୀ ହୋଇଥାଇପାରେ, ଯାହାକି ଏକ ମକଦ୍ଦମାର ବିଚାର ସହିତ ସମାନ ନ ହୋଇପାରେ । କିନ୍ତୁ ଏହା କେବଳ ଏକ ତାତ୍ତ୍ୱିକ ସମ୍ଭାବନା ଥିଲା । ବାସ୍ତବରେ, ରେକର୍ଡରୁ ଯାହା ଜଣାପଡୁଛି ଏବଂ ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ ମାନ୍ୟବର ଆଚର୍ଯ୍ୟ ଜେନେରାଲଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଆମକୁ ଦର୍ଶାଯାଇଛି ଏବଂ ଅପରପକ୍ଷ ଏହାକୁ ବିରୋଧ କରିନାହାନ୍ତି, ସେହି ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସମୟ ମଧ୍ୟରେ ଓଡ଼ିଶା ନ୍ୟାୟିକ ସେବାର ଜଣେ ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ବିଚାରପତି ହିଁ ଦେବୋତ୍ତର କମିଶନର ଥିଲେ । ତତ୍କାଳୀନ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ସେହି ସମୟରେ ବାସ୍ତବରେ ପ୍ରଚଳିତ ଥିବା ପ୍ରକ୍ରିୟା ମଧ୍ୟ ଦେଖାନୀ ପ୍ରକ୍ରିୟା ସଂହିତା ଅଧୀନରେ ମକଦ୍ଦମାର ବିଚାର ପ୍ରକ୍ରିୟା ସହିତ ସୁସଂଗତ ଥିଲା । ଏହା ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା

ପ୍ରଣୀତ ନିୟମାବଳୀର ନିୟମ 51 ରୁ 109ରୁ କ୍ଷଷ୍ଟ ଭାବରେ ଜଣାପଡେ, ଯାହାର ଏକ ସରକାରୀ ନକଲ ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ ମାନ୍ୟବର ଆର୍ଚର୍ସ୍ ଜେନେରାଲ୍ ଆମକୁ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ପ୍ରଦାନ କରିଛନ୍ତି । ବର୍ତ୍ତମାନର ଅଧିନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ଆୟୁକ୍ତଙ୍କ ଦ୍ଵାରା କରାଯାଉଥିବା ତଦନ୍ତ ପୂର୍ବରୁ ଜଣେ ସହାୟକ ଆୟୁକ୍ତଙ୍କ (ଯିଏ କି ଜଣେ ମୁନସିଫ୍ ପାହ୍ୟାର ଅଧିକାରୀ) ଦ୍ଵାରା ଏକ ପ୍ରାଥମିକ ତଦନ୍ତ କରାଯିବାର ବ୍ୟବସ୍ଥା ରହିଛି । ଏହି ପରିପ୍ରେକ୍ଷୀରେ, ଧାରା 79-Aର 'କାନ୍ସ୍ଟିଟ୍ୟୁଟିଭ ବ୍ୟବସ୍ଥା' ଦ୍ଵାରା ଏହି ସୁବିଧାକୁ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯିବ । ମହତ୍ତମାନଙ୍କ ପାଇଁ କ୍ଷତିକାରକ ହେଉଛି ବୋଲି ଯେଉଁ ଯୁକ୍ତି ଦର୍ଶାଯାଇଛି, ତାହା କୌଣସି ଗୁରୁତ୍ଵପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରସଙ୍ଗ ନୁହେଁ । ଏଠାରେ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରିବା କଥା ଯେ, ଏହି ଅଭାବଟି ଅନ୍ୟ ଏକ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଦ୍ଵାରା ସନ୍ତୁଳିତ ହୋଇଯାଉଛି, କାରଣ 1939 ଅଧିନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ଯୋଜନାଗୁଡ଼ିକ କେବଳ ଆୟୁକ୍ତଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଏ ନାହିଁ, ବରଂ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ନିଯୁକ୍ତ ଜଣେ ବା ଏକାଧିକ ସରକାରୀ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ସହିତ ମିଶି ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଇଥାଏ । ତେଣୁ, ଧାରା 79-A ଅଧୀନରେ ଥିବା 'କାନ୍ସ୍ଟିଟ୍ୟୁଟିଭ ବ୍ୟବସ୍ଥା' ଯାହା ପୂର୍ବ ଯୋଜନାଗୁଡ଼ିକୁ ବର୍ତ୍ତମାନର ଆଇନ ଅଧୀନରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଯୋଜନା ଭାବରେ ରଖି କରୁଛି, ତାହା ମହତ୍ତମାନଙ୍କ ସ୍ଵାର୍ଥ ବିରୋଧରେ କୌଣସି ମୁଖ୍ୟ ଅସୁବିଧା ଆଣିଥାଏ ବୋଲି ଯେଉଁ ଦାବି କରାଯାଉଛି, ତାହାକୁ ଆମେ ଗ୍ରହଣ କରିବାକୁ ଅସମର୍ଥ । ତଦନୁଯାୟୀ ଆମେ ଏହା ସ୍ଥିର କରୁଛୁ ଯେ ବର୍ତ୍ତମାନର ଅଧିନିୟମର ଧାରା 79-A ବିରୁଦ୍ଧରେ କୌଣସି ସାମ୍ବିଧାନିକ ଆପତ୍ତି ପାଇଁ ଉଦ୍ଭୁତ ନୁହେଁ ।

ତେଣୁ, ଆମର ଏହା କ୍ଷଷ୍ଟ ମତ ଯେ ବର୍ତ୍ତମାନର ଅଧିନିୟମର ଧାରା 42 (1) (b), 42 (7) ଏବଂ 44 (2) ସହିତ ଧାରା 79- A ବିରୁଦ୍ଧରେ ଆମ ସମ୍ମୁଖରେ ଉପସ୍ଥାପିତ କରାଯାଇଥିବା ସାମ୍ବିଧାନିକ ଆପତ୍ତିଗୁଡ଼ିକ ମୁକ୍ତ ନୁହେଁ ।

ଏଠାରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇପାରେ ଯେ ଆମ ସମ୍ମୁଖରେ ଦାଖଲ ହୋଇଥିବା ଆବେଦନରେ ବର୍ତ୍ତମାନର ଅଧିନିୟମର କିଛି ଅନ୍ୟ ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକୁ ମଧ୍ୟ ଅସାମ୍ବିଧାନିକ ଦର୍ଶାଇ ଆପତ୍ତି କରାଯାଇଥିଲା । କିନ୍ତୁ ସେଗୁଡ଼ିକ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଆମ ସମ୍ମୁଖରେ କୌଣସି ଯୁକ୍ତି ଉପସ୍ଥାପନ କରାଯାଇନାହିଁ । ଏହା ମଧ୍ୟ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇପାରେ ଯେ, '*ମାଡ୍ରାସର ହିନ୍ଦୁ ଧାର୍ମିକ ଦେବୋତ୍ତର ସମ୍ପତ୍ତିର ଆୟୁକ୍ତ, ବନାମ ଶ୍ରୀ ଶିରୁର ମଠର ଶ୍ରୀ ଲକ୍ଷ୍ମୀନ୍ଦ୍ର ଚାର୍ଯ୍ୟ ସ୍ଵାମୀଆର ଅଫ୍*'⁽¹⁾ ମାମଲାରେ ଏହି ମାନ୍ୟବର ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ପ୍ରଦତ୍ତ ରାୟରେ ଦର୍ଶାଯାଇଥିବା ବିଚାରଧାରାକୁ ଆଧାର କରି, ଯୋଜନାର କୌଣସି ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅଧିକୃତିକ ପ୍ରତିବନ୍ଧକ ଭାବରେ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହୋଇଛି କି

(1) [1954] S.C.R. 1005.

ନାହିଁ, ସେହି ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ଯୋଜନାର ଗୁଣବତ୍ତାକୁ ନେଇ ଆମ ସମ୍ମୁଖରେ ଥିବା ଆବେଦନଗୁଡ଼ିକରେ କୌଣସି ପ୍ରଶ୍ନ ଉଠାଯାଇନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ଏହା ମଧ୍ୟ ଦେଖାଯାଏ ନାହିଁ ଯେ, ଯୋଜନାର ବିଭିନ୍ନ ବ୍ୟବସ୍ଥାର ବୈଧତା କିମ୍ବା ଯୌକ୍ତିକତାକୁ, କିମ୍ବା ଯୋଜନା ପ୍ରକ୍ରିୟାର ମୂଳ ଆଧାର ହୋଇଥିବା ମୌଳିକ ତଥ୍ୟଗୁଡ଼ିକ ଉପରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ନିଷ୍ପତ୍ତିର ସଠିକତାକୁ ଆପଣ କରି ଏହି ମାମଲାଗୁଡ଼ିକ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଧାରା 79-Aର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅନୁଯାୟୀ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ କୌଣସି ଅପିଲ୍ ଦାଖଲ କରାଯାଇଛି । ଏହି ପ୍ରସଙ୍ଗଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରୁ କୌଣସିଟି ଉପରେ ଆମେ କୌଣସି ମତ ପ୍ରକାଶ କରୁନାହିଁ ।

ମାମାପୁର ମଠ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ଆବେଦନଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରୁ ଶେଷଟିରେ, ତଥ୍ୟଗୁଡ଼ିକ ସାମାନ୍ୟ ଭିନ୍ନ ଥିବା ପରି ମନେହୁଏ, କିନ୍ତୁ ଏହା ସ୍ୱାରା କୌଣସି ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ବା ବାସ୍ତବିକ ପାର୍ଥକ୍ୟ ସୃଷ୍ଟି କରେ ନାହିଁ । ସେହି ମାମଲାରେ, ମୂଳ ଯୋଜନାଟି 1939 ଅଧିନିୟମର ଧାରା 38 ଏବଂ 39 ଅନୁଯାୟୀ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଇଥିଲା, ଯେପରି କି ସେଗୁଡ଼ିକ 1953 ମସିହାର ସଂଶୋଧନ ପୂର୍ବରୁ ବଳବତ୍ତର ଥିଲେ ଏବଂ ଯେଉଁଥିରେ ମକଦ୍ଦମା କରିବାର ଅଧିକାର ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା । ସେହି ଯୋଜନାଟି ନିଜେ 22 ମେ, 1948 ତାରିଖର ଥିଲା । ଯୋଜନା ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେବା ପୂର୍ବରୁ, ମହନ୍ତଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ ଏକ ଦାବି କରାଯାଇଥିବା ଜଣାପଡୁଛି ଯେ ଏହି ପ୍ରତିଷ୍ଠାନଟି ବେସରକାରୀ ଥିଲା ଏବଂ ଏକ ସାର୍ବଜନୀନ ନୁହେଁ, ଏବଂ ଏହା ଅଧିନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ଥିବା "ମଠ" ଶବ୍ଦର ସଂଜ୍ଞାକୁ ପୂରଣ କରୁନଥିଲା । ତତ୍କାଳୀନ ମହନ୍ତ ଏବଂ ମଠ ଅବସ୍ଥିତ ଥିବା ଗ୍ରାମର ଜନସାଧାରଣ ଯେଉଁମାନେ କି ମଠ ପ୍ରତି ଆଗ୍ରହୀ ରଖୁଥିଲେ ତାଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଏକ ଆପୋଷ ବୁଝାମଣା ହୋଇଥିବା ଜଣାପଡୁଛି । ଏହି ବୁଝାମଣା ଏପରି ଥିଲା ଯେ, ଏହି ପ୍ରତିଷ୍ଠାନକୁ ଏକ 'ମଠ' ଭାବରେ ଘୋଷଣା କରାଯିବ, କିନ୍ତୁ ତତ୍କାଳୀନ ମହନ୍ତଙ୍କୁ ଏହାର ବଂଶାନୁଗତ ନ୍ୟାସୀ ଭାବରେ ସ୍ୱୀକୃତି ଦିଆଯିବ । ଉପରୋକ୍ତ ଘୋଷଣାମାମାଗୁଡ଼ିକୁ ଆନୁଷ୍ଠାନିକ ଭାବେ ଗ୍ରହଣ କରି ଆୟୁକ୍ତଙ୍କ ଦ୍ୱାରା 1947 ମସିହା ମେ 12 ତାରିଖର ଆଦେଶ ଦ୍ୱାରା ଏହି ଆପୋଷ ବୁଝାମଣାକୁ ସ୍ୱୀକୃତି ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ । ଏହାକୁ ଭିତ୍ତି କରି ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ, 1948 ମସିହା ମେ 22 ତାରିଖରେ ଏକ ଯୋଜନା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଇଥିଲା । ତତ୍କାଳୀନ ସମୟରେ ମହନ୍ତଙ୍କ ପାଇଁ ଉପଲବ୍ଧ ଥିବା କୌଣସି ମକଦ୍ଦମା ସେ ଦାୟର କରିଥିବା ପରି ଜଣାପଡୁନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ ଉପସ୍ଥିତ ଥିବା ବିଜ୍ଞ ଅଧିବକ୍ତା ଆମକୁ ଦର୍ଶାଇଛନ୍ତି ଯେ, ଏହି ଯୋଜନାକୁ ରଦ୍ଦ କରିବା କରିବା ପାଇଁ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ଏକ ଆବେଦନ ଦାଖଲ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ 1954 ମସିହା ନଭେମ୍ବର 16 ତାରିଖରେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଏହା ଖାରଜ ହୋଇଯାଇଥିଲା । 1953 ମସିହାର ସଂଶୋଧନ ପୂର୍ବରୁ ଥିବା 1939ର ମୂଳ ଅଧିନିୟମ

ଅନୁଯାୟୀ ଏହି ଯୋଜନାଟି ତୁଚ୍ଛ ରୂପ ନେଇଥିଲା । ସ୍ପଷ୍ଟତଃ, ଏଭଳି ଏକ ମାମଲାର ତଥ୍ୟକୁ ଆଧାର କରି, ଅନ୍ୟ ଚାରୋଟି ଆବେଦନରେ ଆମ ସମ୍ମୁଖରେ ଯେଉଁ ପ୍ରକାରର ଯୁକ୍ତି ଉପସ୍ଥାପନ କରାଯାଇଥିଲା, ତାହା ଏଠାରେ ଉପଲବ୍ଧ ନଥିଲା ।

ଫଳସ୍ବରୂପ, ସମସ୍ତ ପାଞ୍ଚଟି ଆବେଦନକୁ ଖର୍ଚ୍ଚ ସହିତ ଖାରଜ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ ।

ଅସ୍ଥୀକରଣ

"ଉପଭାଷାରେ ଅନୁବାଦିତ ରାୟ କେବଳ ମକଦ୍ଦମାରେ ପକ୍ଷଭୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ସୀମିତ ବ୍ୟବହାର ଏବଂ ତାଙ୍କ ଆଞ୍ଚଳିକ ଭାଷାରେ ବୋଧଗମ୍ୟ ହେବା ନିମନ୍ତେ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଏବଂ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ଏହା ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇନପାରେ । ସମସ୍ତ ବ୍ୟାବହାରିକ ଏବଂ ସରକାରୀ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ରାୟର ଇଂରାଜୀ ସଂସ୍କରଣଟି ପ୍ରାମାଣିକ ବିବେଚିତ ହେବ ଏବଂ ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ବୟନ ଏବଂ ନିଷ୍ପାଦନ ନିମନ୍ତେ ଏହା ଉପଯୁକ୍ତ ବିବେଚିତ ହେବ ।"

ଭାଷାନ୍ତର :

ରାମଚନ୍ଦ୍ର ସାହୁ

ଅନୁବାଦକ

ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ, କଟକ ।